آچین پنجره نی

رحیم گوزل

آچین پنجره نی

AÇIN PƏNCƏRƏNİ

RƏHİM GÖZƏL

... TAY BA TAY AÇIN PƏNCƏRƏNİ
AÇIN BİR KİTAB KİMİ
MAVİ VARAQLARINDA
OXUYUM AL GÜNƏŞİN QIZIL SƏTİRLƏRİNİ
OXUYUM , ÖYRƏNİM IŞIĞI ...

ISBN : - 964 - 06 - 2053 X

تحتی ایله نوتون
دوستلاری اوزونه منتدار
ایله‌ین بؤیوک دیلچی عالیم و
سئویلی دوستوم حسن بگ هادی طلب
حضرتلرینه سونسوز احترام‌لا
حؤرمتله رحیم گوزل
۱۳۸۱,۹,۲۹

TABRIZ

بسم‌الله‌الرّحمن‌الرّحیم

آچین پنجره‌نی

رحیم گؤزل

تبریز: ۱۳۸۱

گؤزل صوفیان، رحیم، ۱۳۴۳-
آچین پنجره‌نی/ رحیم گؤزل.- تبریز: رحیم گؤزل صوفیان، ۱۳۸۱.
۱۷۲ص.
ISBN:964-06-2053-x: **۱۰۰۰۰ ریال**
فهرستنویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
۱. شعر ترکی -- ایران-- قرن ۱۴. الف. عنوان.
PL۳۱۴/گ۸۶آ۳ ۸۹۴/۳۶۱۱
۱۳۸۱
کتابخانه ملی ایران ۸۱-۲۹۹۳۲م

کیتابین آدی: آچین پنجره‌نی

یازار: رحیم گؤزل صوفیان «گؤزل»

بیلگی‌سایارلا دوزَن: اؤرخون یایینی: ۰۲۶۲ -۳۸۲۱۸۴۰

صحیفه‌لری دوزن: محمد محمدخانی

چاپ دؤنه‌سی: ایلک

چاپ ایلی: ۱۳۸۱

چاپ ایشلری: احد آتش

سایی: ۲۰۰۰ جیلد

قابیغین تاساری(طرحی): رسول گؤزه‌لی

یایان: یازار

صحیفه‌لرین سایی: ۱۷۲

دیَر: ۱۰۰۰ تؤمن

شابک: ۹۶۴-۰۶-۲۰۵۳x- ISBN:964-06-2053-x

چاپ حاققی یازارین‌دیر

ایچینده‌کیلر

اؤن سؤز ۹
چیچک ۱۸
ایکی سئوگی ۱۹
محبّت آختاریرام ۲۰
آنا ۲۱
آچین پنجره‌نی ۲۳
محبّتدیر- محبّت ۲۴
حق گمی‌سی ۲۶
آیاق اؤستونده ۲۸
آل ساخلایین کؤره‌کچی‌لر ۲۹
روحوم قوشو ۳۱
آذربایجانیم ۳۲
اؤخو بؤلبولوم ۳۴
گله‌جک ۳۶
آجی خاطیره‌لر ۳۷

ایچینده‌کیلر

گئجه‌دیر ... ۳۹
بؤیوک حقیقت اینساندیر ... ۴۱
گؤل بیرجه نفس ... ۴۴
یاشایاجاقدیر ... ۴۵
بیر آیدیر ... ۴۷
گؤره‌سن گله‌جک یئنی بیر زامان ... ۴۸
خطّ- واحیدده ... ۵۰
یاز گلیر ... ۵۴
وطن ایمیش ... ۵۶
آلیشاجاغام هله ... ۵۷
قارا داشا دئیه‌جگم ... ۵۸
طرفسیزلیک، شرَفسیزلیکدیر. ... ۶۰
اینسانلیق ائلچی‌سی ... ۶۴
وطندیر-وطن ... ۶۵
ایکی آغاج ... ۶۷
اسیر آناسی ... ۶۸
اؤتوشن واختین سسی ... ۷۰
اؤره‌گیم ایسته‌ییر (۱) ... ۷۲
اؤره‌گیم ایسته‌ییر (۲) ... ۷۳
ایمانی وار ... ۷۴

ایچینده‌کیلر

او ... ۷۵
یاشیتلار ... ۷۶
گئدیردی اوْ ... ۷۷
اوْ گؤن بو واخت ... ۷۹
سنی دئیه آلیشیرام ... ۸۰
سن گلمه‌دین ... ۸۲
سوْن گؤروش ... ۸۴
کیم ایناناردی ... ۸۵
سنه قوُربان ... ۸۶
عمَلیمدن ... ۸۷
آغلارام ... ۸۸
آیریلدیم آللاه ... ۸۹
سالارام یاده سنی ... ۹۰
گئجه‌لر ... ۹۱
دم وئریر منه ... ۹۲
یئتیرَر حقیقته ... ۹۳
بیله ای کاش ... ۹۴
اوْتوتدون عهدینی ... ۹۵
سن اوْلدون ... ۹۶
خیال پنجره‌سی ... ۹۷

ایچینده‌کیلر

ایندی ۹۹

بیر کیتابامسا ۱۰۰

غریب عشق ۱۰۱

سؤن گؤروش ۱۰۲

دؤست اَللَری ۱۰۳

شاعیر دؤستوم «گؤنئیلی»- دن بیر مکتوب ۱۰۴

شاعیر دؤستوم «گؤنئیلی»-یه ۱۰۶

یاز یاغیشی ۱۰۸

قیْزیم ۱۱۰

آی آنا ۱۱۲

دؤستلاریم ۱۱۴

سندن اینجیمَرم ۱۱۵

داش ۱۱۶

گؤرموشم ۱۱۷

قیْناما آنا ۱۱۹

قلمیم ۱۲۱

گیلئیلنه - گیلئیلنه ۱۲۳

ائیله‌یه‌سن ۱۲۶

قوْم تپه ۱۲۸

بیر گوْن «کمالی»سیز قالماسین وطن ۱۳۱

ایچینده‌کیلر

یاغیش ۱۳۳

یادینا من دؤشه‌یدیم ۱۳۴

شعریم ۱۳۵

آتامی دینله‌ییرم ۱۳۶

اینسانلیق، اینسان ۱۳۷

اؤ گله‌جک ۱۳۸

اؤنو آراییرام ۱۳۹

کیمه قالیبدی ۱۴۰

مصلحتچی‌لر ۱۴۱

گؤنشله چیخ، گؤنشله بات ۱۴۲

دایم قیزی ثریانین خاطیره‌سینه ۱۴۴

پئشمانلیق ۱۴۵

چرچی ۱۴۶

گلمهدی ۱۴۷

آغلاییردی چؤللر گؤردوم ۱۴۸

آیریلدیق ۱۴۹

پوچتا قوطوسو ۱۵۰

بیر کؤچه‌ده ۱۵۱

یادیما دؤشدو ۱۵۲

حراستی ۱۵۳

ایچینده‌کیلر

او کؤچه‌دن ۱۵۴
گؤلۆم ۱۵۵
سیگارئت ۱۵۶
کؤنلوم ۱۵۷
گؤلومسه ۱۵۸
نه بیله‌جکدی؟ ۱۵۹
سن اؤلماسایدین ۱۶۰
سنسیز ۱۶۱
اهلی اینسان، وحشی اینسان ۱۶۲
گؤلونج ۱۶۳
شام ۱۶۴
قارا گیله ۱۶۵
سندن سؤنرا ۱۶۶
گئجه ۱۶۷
نه اؤلسون کی اؤزاقدایام ۱۶۸
آل گؤنشین سسی گلیر ۱۶۹
منه اینان ۱۷۱
اینسان چیٔغیریر ۱۷۲

اؤلو تانری‌نین آدی‌ایله

اؤن سؤز

شعر دئدیگین، شاعیرین دؤیغو، دؤشونجه، تخیّول، فیکیر و باجاریغی‌نین گؤرونوشودور. باشقا سؤزله دئسک، شعر، شاعیرین آرزو و ایستکلرینی، سئوگی و نیفرتلرینی، دؤیغو و دؤشونجه‌لرینی و دؤنیا گؤروشونو سؤزلر و سؤز جؤمله‌لریله باشقا اینسانلارا گؤسترن و دؤیدوران بیر واسیطه‌دیر.

بونا اساساً هر دؤزولموش، وزنلی، قافیه‌لی و ریتملی سؤز جؤمله‌لرینه شعر دئمک اؤلماز. شعرین یارادیجیسی ذاتاً شاعیر اؤلمالی‌دیر. اؤستاد شهریار دئمیشکن:

شاعیـــر اؤلا بیلمــــزسن آنان دؤغماسا شاعیر،
میس‌سن آ- بالام، هر ساری کؤینک قیزیل اؤلماز.

آچیق سؤز بو کی، یئمکده، ایچمکده، گئیمکده، گزمکده، یئریشده، دوُروشدا، ایشله‌مکده و بو کیمی ساحه‌لرده باشقا اینسانلارلا فرقلنمه‌ین شاعیر، اینجه دوُیغویا، کؤوره‌ک قلبه، ایتی و درین خیال و دۆشونجه قوُدرتینه مالیک اوْلماسی‌ایله باشقا اینسانلارلا فرقلی‌دیر. بونا گؤره ده شاعیرین گؤردویو گؤزللیکلر و پیسلیکلر، دوُیدوغو یاخشیلیقلار و یامانلیقلار، آجیلیقلار و شیرینلیکلر اوْنا داها آرتیق تأثیر بوُراخیر. دئمک شاعیرین عالمی باشقا اینسانلارین عالمی‌ایله بوُرادا فرقلَنیر. اوْ، هم گؤزلین، هم‌ده پیسین، باشقا آداملار گؤره‌بیلمه‌ین یؤنلرینی‌ده چوْخ راحت گؤره‌بیلیر. اَن کیچیک و دوُیولماغی چتین اوْلان یاخشیلیغی و یامانلیغی چوْخ راحت دوُیاراق، یارادیجیلیغی‌ایله بونلارین هامیسینا اؤز مۆناسیبتینی گؤستره‌بیلیر. نتیجه‌ده اوْنون باجاریق و خیال گۆجو ایله سؤزلر بیچیمینده تصویره چکدیگی و شعر آدی ایله تظاهر ائتدیردیگی دوُیغولار و دۆشونجه‌لر بیر چوْخ کؤنوللری اوْخشایاراق، اوْنلاردا اؤزونه یئر آچا بیلیر. داها دوْغروسو کؤنولدن قوْپدوغو اۆچون کؤنولره اوْتورور.

شاعیرین اؤزَللیکلریله بیر آز تانیش اوْلدوقدا، ایستر- ایسته‌مز شعرین نه اوْلدوغو ایله‌ده تانیش اوْلماق اوْلور؛ یعنی آیدینلاشیرکی، اؤنجه ایشاره ائدیلن کیمی هر وزنلی، قافیه‌لی، ریتملی و معنا داشییان جۆمله‌لره نظم یا دۆزولموش سؤز دئیه بیلیریکسه، شعر دئیه بیلمه‌ییریک. شعرین یارادیجیسی شاعیر اوْلمالی و یاراتدیغی اثرده‌ده دوُیغو. تخیّول، ایهام، ایستیعاره، بنزتمه و....ایشلنمه‌لی‌دیر.

دوْغرو معنادا شاعیر اوْلان یعنی، اینجه دوُیغو، کؤورَک قلب، درین تفکّور، تخیّول و گۆجلو یارادیجیلیق باجاریغی‌ایله کؤنوللر اوْخشایان، زنگین و دوْغرو معنادا شعر پارچالاری یارادان چاغداش شاعیرلریمیزین بیری‌ده «**گؤزل**» تخلّۆصو ایله تانینان قلمداشیمیز و قارداشیمیز «یوسفعلی» اوْغلو« رحیم گؤزل صوْفیان» دیر.

گلین شاعیر گؤزلین سؤزوندن سؤز آچمامیش، اؤزو ایله آرتیق تانیش اوْلاق! شاعیر رحیم گؤزل گۆنش ایلی ۱۳۴۳- ده تبریزین شیمال- غربینده یئرلشَن«گونئی» بؤلگه‌سی‌نین صوْفیان شهرینه تابع اوْلان «قوُم تپه» کندینده دۆنیایا گلمیش، بئش- آلتی یاشینداایکن عائیله‌سی‌ایله بیرلیکده اوْرتا شرقین مدنیّت بئشیگی اوْلان تبریزه کؤچموشدور. بئله‌لیکله او همیشه‌لیک تبریزده قالمالی اوْلاراق، همین شهرده تحصیل آلماغا باشلامیش، ایلک مکتبده اوْخودوغو چاغلاردان باشلایاراق، اوْرتا مکتب دؤورو سۆره‌سینده ده چوْخ واختلار فرش توْخوما ایشلرینده ایشله‌مکله عائیله‌نین معاشی‌نین تأمین اوْلماسیندا دا یاردیمجی اوْلموشدور؛ اوْ، ائله بو ایللردن بری آرا- سیْرا یازدیغی شعرلرینی‌ده دؤورو مطبوعاتدا، او جۆمله‌دن وارلیق، فروغ-آزادی، شمس‌تبریز، پیام‌نو، ارک و بیر چوْخ باشقا آذربایجان نشریّه‌لری و حتّی بعضی قوْنشو اؤلکه‌لرین نشریّه‌لرینده چاپ ائتدیرمه‌یه باشلامیشدیر. بونلاردان علاوه، ۱۳۷۳- جو ایلده تبریزده بوُراخیلان «سحر آغاجی»آدلی مجموعه‌ده گؤزلین نئچه پارچا شعرینی‌ده اوْخوموشوق.

رحیم گؤزل، اوْرتا مکتبدن سوْنرا عسگرلیک دؤورونو کئچیریر. ائولندیکدن سوْنرا بیر تیکینتی‌لیک ایشلری آپاران شرکتده ایشله‌مه‌یی‌ده ایلکین ایشیندن یاخشی و یارارلی گؤرور. اوْ، ایچَریک صفا، صمیمیّت و صداقته مالیک اوْلماق نتیجه‌سینده، دوْستلار و تانیشلار ایچینده ده آرتیق حؤرمت و اعتیماد قازانا بیلمیشدیر.

شاعیر گؤزل، اخلاق و داورانیشی‌ایله شاعیرلیگی معنا ائتدیگی کیمی، شعرایله‌ده شاعیرلیگی، خصوصیله‌ده تَعَهّوْدلو شاعیر اوْلماغی معنا ائده‌بیلیر:

عؤمرون باهاریندا غریزی عشقین-
اوْنوتماق اوْلارمی اصالتینی؟
یا بیر شاعیرایکن اوْلارمی آتماق-
هوْنرین، صنعتین ریسالتینی؟

اوْ، فلسفی دوْشونجه‌سیله شاعیرین و شعرین ریسالتینی یاخشی تعیین ائده‌بیلیر. اوْنون فیکیرینجه:

شاعیر یاشاییشین قارانلیغیندا،
گوْنش‌تک پارلاییب نوْر ساچمالی‌دیر.

تَعَهّوْدلو شاعیر، جامیعه‌ده لاقئید اوْلماغی و باشلی- باشین ساخلاسین دئیه، بیر جوْر تکجه اؤزونو ساخلاماق اوْغروندا هم حاقلی‌لیق، هم‌ده حاقسیزلیقلارا گؤز یوممالاری حقلی اوْلاراق چوْخ گؤزل قیناییر:

حیاتین چئشیدلی صحنه‌لرینده
دئییرلر: احتیاط طَرَفسیزلیک‌دیر.
من باشا دوْشدوم کی، طَرَفسیزلیک‌ده،
اَن بؤیوک، اَن آغیر شرَفسیزلیک‌دیر.

اوْنون شعرینده وطن سئوگیسی بیر چوْخ پارچالاردا اؤزوده قاباریق شکیلده دوْیولماقدادیر. گؤزلین وطنه اوْلان محبّتی بئله گوْجلودور کی، وطنی قوْروماق اوْغروندا یانیلان و یا طرفسیز قالمیش، سوْنرالار اوْلوب گئتمیش بابالار دا اوْنون قیناق سیلاحی و آجیق آتشیندن جان قوْرتارا بیلمیرلر:

بیرواخت بابالارین سهوی، ایغماضی
یازیب آلنیمیزا قارا بیر یازی،
من سرحد بیلمیرم دوْغما آرازی
هر اوْزو دیاریم، وطندیر وطن..

گؤزلین لیریک شعرلرینده‌ده وطن محبّتی اؤزونو گؤسترمکده‌دیر. حتّیٰ ادّعا ائده بیلریک کی، اوْنون لیریکاسیندا توصیف ائدیلن سئوگیلی، وطندن باشقا بیر زاد دئییلدیر. سؤزوموزه شاهید اوْنون بیر غزلی‌نین بیر بیتی‌دیر:

ای «گؤزل » اصلی وطنداش شاعیر، اوْل شاعیردی کی،
تک وطن سئودالی‌دیر، سئوداسینا ایمانی وار.

وطنی و ائلـــی‌نین قئیدینه قالمایانلاری قینـــایـــان شاعیر، طبیعی‌دیر کی، هئچ واخت اؤزو لاقئید قالمایاجاقدیر. او خلقی‌نی و اوْلوسونو قیْسقاجدا سیْخان ایجتیماعی و ایقتیصادی و حتّی سیاسی تضادلاری گؤزو ایله گؤردوکده، اوْنلارین آچیلیغینی‌دا اینجه و دوْیغولو کؤنلو ایله نئچه قات آرتیق دوْیور و دوْیغولارینی بو میصراعلاردا بئله ترنّم ائدیر:

بیـری کئف ایچینده، داماغی چـاغدی
بیـری‌نیـــن قلبینـه چکیلـن داغـدی،
جاوان‌وار سـاچلاری قار کیمـــی آغدی،
قوْجا وار شـوه‌دیر باشی، گـؤرمـوشم.

گـــؤزل جامیعه‌ده همیشـــه بیر دسته‌نین دوْز یئییب، دوْز گزدیگیندن و ایشله‌مه‌یه‌رک، وار- دؤولت ایچینده ایتدیگیندن، و چوْخونون‌دا همیشه ایشدن ال چکمه‌میش قارنی‌نین آج قالدیغیندان و بیر تیکه چؤرکدن اؤترو باشینی‌دا قاشیماغا واختی اوْلمادیغیندان آجییاراق بئله قلمه آلیر:

هر واخت قیسمتیمیز بیر احتیـاجدیر
اگنیمیز چیلپاقدیر، قارنیمیـز آجدیر.

کؤنلو ائلینه و یوْردونا بئله باغلی اوْلان، اوْره‌یی همیشه ائل دردی و وطن قایغیسی‌ایله آلیشان شاعیرین دوْستلارینا و اوْنونلا

اوْتور- دور ائله‌ین‌لره اوْلان مؤناسیبتی‌نین نئجه‌لیگی کیمسه‌یه گیزلی اوْلا بیلمز. او اؤزو، بو حقیقتی بئله سؤیله‌ییر:

منیم‌ده بیر زادیم چیْخیر یادیمـدان
منده راست گلیـرسن غـریبه ایشه.
گؤروشوب، دانیشیب، آیریلان زامان
کؤنلوم دوْستلاریمدا قالیر همیشه.

اینسان و اینسانلیق دیَرلرینی یاخشی تانییان شاعیر دوْغرودان اینسان اوْلانلارلا، اینسان دوْنوندا، آمما اینسانلیقدان اوْزاق اوْلانلاری قیْساجا، آنجاق درین معنالی و حئکمت رایبحه‌لی جوْمله‌لرله بئله گؤستریر:

سؤد قوْخولو کؤرپه‌لرین قانینی-
شربت کیمی ایچنلره-
اینسان دئسک،
بس قارینجا یوْواسیندان-
بارماق اوْسته کئچنلره نه دئیک؟؟؟

شاعیر گؤزلین یاشی هله چوْخ اوْلماسادا، فیکیری یئتگین و سؤزو پیشگین‌دیر. بلکه‌ده تواضعکارلیقدان قلمینی اؤزه توتاراق، سؤیداشلارینا خطاباً، اوْنلاری دوْرغونلوقدا و اؤز باشینا فیْرلاناراق گؤن سؤوماقدان چکیندیریر و «قلمیم» باشلیقلی شعرینده یازیر:

گَلفجه سایاغـــی گئتمـه دوْلانباج
گله‌جک عشقینه قاناد آچ، قوْل آچ،
بشر حیاتینـا یئنــی بیر یـوْل آچ،

باشینـــی ایـزلرده قاتمـا، قلمیـم!

کئـــچن صحیفه‌لرده ایشـــاره ائدیلن کیمی، شاعیـر گؤزلین شعرینده وطن سئوگیسی و ائل محبّتی آشیر- داشیر. ایندی آنا یوُردونا و خلقینه بو قَدَر درین و پاک سئوگی داشییان اوُره‌کده آنایا اوْلان سئوگی‌نین‌ده اوْلچوسو بللی اوْلور. بیز بو مقدّمه‌ده شاعیرین آناسینا حصر ائتدیگی شعرلری‌نین بیریندن بیر پارچا سئویملی اوْخوجولارا تقدیم ائدیریک:

سن منـه حیـاتی وئردیگین کیمی،
شعـر ایلهـامینی دا سندن آلمیشام.
سنلـه تانیمیشـام اؤز منلیگیـــمی
من سنین گوجونله شاعیر اوْلموشام.

همین میصراعلاردان بللی اوْلورکی، شاعیر حیاتینی، منلیگینی، شاعیرلیگینی و بیر سؤزله بوُتون وارلیغینی آناسیندان قارشیلیقسیز آلدیغی بیر پای کیمی قیمتلندیریر. شاعیر، «خطّ- واحید» ده باشلیقلی منظومه‌سینده آنا محبّتیندن یاراتدیغی تابلولارا باخان اوْخوجونو، خیال قانادلاریلا اوُچوروب، اوُشاقلیق چاغلارینا آپاریر و اوْخوجو بیر داها ایللرجه اوّل دوُیدوغو آنا قوُجاغی‌نین ایستیسینی دوُیا بیلیر. شاعیرین فیکیرینجه آنا کیمی مهربان و بالا کیمی شیرین بیر شئی یارانمامیشدیر:

کیم دئییر گلیبدیر دوُنیا اوُزونه،
آنا تک مهربان، بالا تک شیرین؟

....

آنانین دوُیغوسو چیچکدن تمیز،
آنانین سئوگیسی دنیزدن درین.

شاعیرین نشره بوُراخیلان بو شعر مجموعه‌سینده صنعت و هوُنر باخیمیندان چوْخلو شعر نمونه‌لری‌ایله او جوْمله‌دن قوْشما، گرایلی، غزل، سربست شعـــــــر و سایره‌ایله قارشیلاشیریقسا، بو شعرلرین هامیسینا بیر دوْزگون و فلسفی دوْشونجه کؤلگه سالمیشدیر. بو هئچ یانا یوُنلمه‌یین دوْشونجه ایسه، حقّه، عدالتـه، اینسـانلیغا، ائلـه، وطنـه، مدنی‌یّته و بیر سؤزله اینسان اوُچون یوُکسلیش دَیَرلری اوْلان شئیلره سئوگی و محبّت دوْشونجه‌سی‌دیر. اینانیرام کی، سئویملی اوْخوجولار اثری دیقّتله اوْخودوقجا، منیم بو ادّعاما آرتیق ایناناجاقلار.

بوُرادا اوْخوجولاری بوُتدان آرتیق یوُرمایاق،- دئیه، بو اوُن سؤزه سوْن قوْیور، شاعیر قارداشیمیزا آرتیق اوْغورلار دیله‌ییر، بو اثرین نشرینی شاعیره و بوُتون ادبیّات‌سئور دیلداشلاریمیزا تبریک ائدیرم.

۱ /۶/ ۱۳۸۱ : حسین م. «گوْنئیلی.»

چیچک

ساحیلده دوْغولموش گؤزل چیچک،
دنیزین هاواسیلا غیدالانیر
و یانیر.
سانکی بیر مایاق.
دالغالانیر دئیه‌سن بایراق،
اؤز-اؤزل رنگیله بیر داها،
دوْغما ساحیلی جیلوه‌لندیریر.
سوْیا احتراملا باش اندیریر.
گوْل آچیر سوْدا،
بوْراخیر دنیزده-
ماراقلی بیر ایز.

گوْللَـنیر دنیز.
دئمک،
او چیچک
اؤز گؤزللیگینی دنیزدن آلیر-
دنیزه سالیر.

ایکی سئوگی

دار قَفَسده مفتیل‌لره سوْواشان بیر قوْش کیمـی،
من‌ده ماوی پنجره‌یه سؤیکه‌میشم اؤزومـــــــو.
مین بیر آرزی گؤزلریمده حـسرت دوْنو گئیینیر
اوْزون واخلی بـیر اینتیـظار دارا چکیر گؤزومـو.

سئوداسینـا آلیشـدیغـــیم گؤزللرین پـریسی،
خیالیمین پرده‌سینده شَبَح کـیمـــی گؤرونور.
سانکی توْتغون بیر گئجه‌ده بوْلودلارین آردیندان،
سوْلغون بیر آی گـؤی اؤزونده ساحیرانه سؤرونور.

خیالیمـــدا شافاقــلانان آرزیــلاریم سؤنسـه‌ده
اؤره‌گیمیـن اوْفوقونده دوْغور اوْمـود گوْنشـی.
وارلیغیمـی قاپسالایان یأسین، آغیر ظوْلمتین-
یاریر باغـــرین قیْلینج کیمی، اوْنون سؤنمزآتشی.

عملی حیات یوْللارینی عؤمـرون یوْرغون کروانی،
سارسیلمادان منزیل-منزیل سـوْووشاجاق نهایت.
اریده‌جک داغی-داشی عشقیـن دلی ووْلکـانی،
ایکی سئوگی بیـر- بیرینه قـوْووشاجـاق نهایت.

محبّت آختاریرام

بالاسین ایتیرمیش بیر آنا کیمی،
زامانین قارانلیق کۆچه‌لرینی-
اۇمود چیْراغیلا گزیرم ایز- ایز.
آه...
بیرجه بیلسه‌نیز، بیرجه بیلسه‌نیز-
عصرین ائنیش-یوْخوش یوْللاریندا من-
بئله یوْرولمادان و دینجلمه‌دن،
نیگران-نیگران نه آختاریرام!؟
قرارسیز قوْش کیمی اۇچورام آنجاق،
کؤنولدن-کؤنوله بوْداق با بوْداق.
تا-
ییغام بیر آتک، ییغام بیر قوْجاق-
محبّت.
محبّت آختاریرام من.

آنا

دۇیورام صداقت دۇیورام شفقَت،
دوْغما گؤزلرینه باخاندا آنا!
آچیرام قوْل- قاناد تاپیرام قوّت،
نفسین جانیما آخاندا آنا!

بیلمیرم دۆنیادا نه غم نه کَدَر،
اۇتوروب دوْراندا قوْشا سنین‌له.
داغجا دردیم اوْلسا اریییب گئدر،
سنین بیر مهربان تبسّۆمونله.

قوْی قوْیوم باشیمی دیزینین اۆسته،
بیر داها عطرینه بوْیانیم آنا!
حزین لایلایینلایاتیم آهسته،
شیرین نازلامانلا اوْیانیم آنا!

سالیم خاطیریمه، بیر دادیم یئنه،
کؤرپه چاغلاریمین شیرینلیگینی.
سئیر ائدیم دوْیونجا من دوْنه-دوْنه
آنا سئوگی‌سی‌نین درینلیگینی.

اۇلۇنجه بۆرجلویام سنه حیاتدا،
سندندیر عؤمرومون آخاری آنا!
عؤمروندن پای وئردین منه حیاتدا.
سن آی یارانیشین شاهکاری آنا!

سن منه حیاتی وئردیگین کیمی،
شعر ایلهامینی‌دا سندن آلمیشام.
سنله تانیمیشام اؤز منلیگیمی،
من سنین گۆجونله شاعیر اوْلموشام.

دۆنیانین دَیَرلی وارلیغی قَدَر،
من سنی سئویرم وطن بۆیونجا.
یۆز ایل یاشاسام‌دا سنینله اگر،
دئیرم گؤرمه‌دیم سنی دۆیونجا.

آی قلبی کؤوره‌گیم، اۆره‌گی یوْخام،
سن منیم جانیمسان، گؤزومسن آنا!
سنسیز من یالانام، سنسیز من یوْخام،
سن منیم اؤزومسن، اؤزومسن آنا!

آچین پنجره‌نی

یئغین پرده‌نی،
دۆلایین میسمارا،
دۆلایین ساپ کیمی.
تای با تای پنجره‌نی؛
آچین بیر کیتاب کیمی.
ماوی واراقلاریندا-
اوْخویوم آل گۆنشین قیزیل سطیرلرینی.
اوْخویوم اؤیرَنیم ایشیغی.

باغلایین پنجره‌نی،
سالین پرده‌نی؛
جالایین ائویمه اَن قارانلیق گئجه‌نی!
و،
منی بوْراخین اؤز اؤیرندیگیمه،
هه، اؤیرندیگیمه تاپشیرین منی!
و، گؤرون او واخت،
نئجه بوْغورام-
اوْتاغیمدا حؤکوم سوْرن قارانلیغی!

محبّتدیر - محبّت

ن کیم

راضی اؤلمادیقدا بو کایپناتا،
دگیشیکلیک وئریر اینسان حیاتا.
آل تاپیر گۆن به گۆن ترقّی‌یاتا
تکی یئر اۆزوندن اؤدَنمیر اینسان،
گؤیلرین اۆزوندن هئچ ائنمیر اینسان،
آیی‌دا، مارسی‌دا بَیَنمیر اینسان،
باشقا کۆره‌لره ایسته‌ییر چاتا.
***
اؤنون فیکیریندن یارانان ماشین-
گؤرور بیر لحظه‌ده مین اینسان ایشین.
آتیر کامپیوتئر هر قئیدین داشین.
عاغیلا گلمه‌ین گؤزله گؤرونور،
خیاللار گئرچکدن اؤرپک بۆرونور،
زامان یئنی‌لیگه ساری سۆرونور

آرزوسو گۆل آچیر اینسان یۆلداشین.
***
اینسان اَمَگیندن دۆغولان صنعت،
آرتیق یئر اۆزونو ائتمیشدیر جنّت،
بوُردا یاشایانا، اؤلنه منّت.
داها طبیعتین دگیل اسیری،
اینسان، اۆره‌گینجه سۆرور عصیری.
آنجاق، یئر اۆزونون کمی-کسیری،
یالنیز محبّتدیر، یالنیز محبّت.

حق گمی‌سی

دنیز جوْشقون هاوا چیْلغین واخت گئجه،
هر طرفدن چالیر یوْرغون گمی‌نی.
اؤگئی سیللی‌سی‌ایله آجی دالغالار،
هر گیرئه باشیندا کمین کسه‌رک-
اژدها تک،
آغزین گؤیه آییریب.
قارنی زیغلی،
گؤزلری آج ناققالار.
خیال دئییر:
گمی آشار ایندیجه
گمی‌چی‌نی او ناققالار شاققالار.
یاشیل تئللی ساحیللرین اؤزونه،
آه بوْیالی ناله ایگلی دوْمانلا-
قارا گئجه قارا پرده چکیبن،

قوْپاریرسا بئله نوْحون طوْفانین،
نه دؤیوْکور، نه سارسیلیر گمی‌چی.
نه‌ده گئدیشیندن دایانیر گمی.
آن با آن باج آلیر چوْوغوندان-چندن،
قالخیر ذیروه‌سینه داغ دالغالارین.
وحشی کوْلکلرین، قاسیرغالارین،
اؤنونده بیر ظفر بایراغی کیمی-
سینه گریر اوْنون قارتال یئلکنی.
شوْم گئجه‌یه یاندی-قیْندی وئره‌رک،
سوْن ساحیلین قوْرتاریجی یوْنمین-
آل ماياقدان نیشان آلیر او آنجاق.

گوْمان دئییر:
شپه‌لری یاراراق،
حق گمی‌سی-
مقصدینه واراجاق.

آیاق اۆستونده

سئویرم حیاتی آیاق اۆستونده،
خۆشدور آیاق اۆسته چۆن اؤلمک منه.
سئومیرم داش تکین تۆپراق اۆستونده-
آغیر بیر یۆک اۆلام آنا وطنه.

سئومیرم اؤزومسوز سۆوام عؤمرومو،
ایسترم وارلیغی جۆشقون چای کیمی.
سئویرم سۆرونم قارینجالارتک،
آنجاق سۆرولمه‌یم ترامـوای کیمی.

ایسترم اۆجالام چینار سایاغی،
کؤلگه‌مده اۆتورا یادلار، تانیشلار.
سئومیرم مۆو تکین یاستیلانماغی،
اینسانا گره‌کدیر عظمت ویقار.

منیم اعتیباریم منیم شرفیم،
ایسترم دۆزلوگوم عیفّتیم اؤلسون.
اینسان تک یاشاییب اؤلمک هدفیم،
تمیز آد ابدی ثیروتیم اؤلسون.

آل ساخلایین کۆره‌کچی‌لر

قار یاغیر،
پادار آغیر،
تکی ذیروه‌لر دئییل،
باخ!
آلچاق اۆجا داملارین-
اۆستونده کی آنتئنلر،
کۆچه‌لرین باشیندا قارا سیم آغاجلاری-
گؤزه نه دَییر، آنجاق-
آغ آپباغدیر، آغ-آپباغ.
ضیاسیندان گؤز قاماشیر،
هر یئر آغدیر ،هر شئی بیاض.
ائه نه گؤزل، نه گؤزلدیر باخ بو اؤروش؛
نه گؤزلدیر بو اۆبراز!
ائهئی- ائهئی کۆره‌کچی‌لر، کۆره‌کچی‌لر،
آدام بوُنجا ظالیم اؤلماز.

آخی هانسی اۆره‌ک ایله کۆرویورسوز-
گؤزوموزدن، کؤنلوموزدن؛
ظۆلمت هیسین؛
یۇیوب سیلَن
بۆللور قاری؟!
آل ساخلایین،
ایذین وئرین،
بیر دۆیونجا باخاق باری.
آیدین، پارلاق بیر حیاتین،
بیر عؤمورون،
سیمبولونا.

گؤرَک-
آغین قارالارا
و ایشیغین قارانلیغا غلبه‌سین.
دایاندیرین کۆره‌ک سسین،
کۆره‌کچی‌لرا!
کۆره‌مه‌یین آیدینلیغی،
کۆره‌مه‌یین !

روحوم قوشو

دۆنیانین کَدَری دۆنیانین غَمی،
قیسقینجا قوْیاندا منیم سینه‌می،
لاله‌لی- نرگیزلی باغچالار، باغلار،
اؤرده‌کلی دنیزلر، چشمه‌لی داغلار،
سۆسلو سالونلاردا الوان چیراقلار
توْتقون اۆره‌گیمی آچا بیلرمی؟

حیات بیر پاپیریس، حیات بیر شراب،
وئر چکیم، وئر ایچیم دۆیونجا، قاب- قاب،
عؤمور باشدان- باشا عذاب، دردسر،
دۆنیادا راحاتلیق آراماق هَدَر،
آزَلدن اینسانلا ائکیزدیر کَدَر.
اینسان اۆلایلاردان قاچا بیلرمی؟

هر واختکی کؤوره‌لیب، داریخار اۆره‌ک،
دۆستلار گؤروشونه قاریخار اۆره‌ک.
اۆره‌ک دۆستوم‌ایله گلسم اۆز-اۆزه،
مین دردله دئیرم دردسیزم سیزه
دۆستلوقدور گوْج وئرن اۆره‌گیمیزه
اوْنسوز روْحوم قوْشو اوْچا بیلرمی؟

آذربایجانیم

آهای!
کؤنلو مین یئردن اوْخلانان،
باشی سایسیز بلالر چکن،
شانلی آذربایجانیم!
قوُربان‌دیر جانیم-
سنه ائی وطن!
نه چوْخدور سنین داشینی دؤشونه دؤین،
نه چوْخدور وَطن-وَطن دئیه سنی-
ایکی اللی تپه‌سینه قالدیریب یئره ووُرانلار!
نه چوْخدور سوُیونو ایچه-ایچه،
چؤره‌گینی یئیه-یئیه،
دوْشمن کیمی قصدینه دوُرانلار!
چیلیک- چیلیک ائله‌ییب-
وطن بوْتؤولویونو،
یانار اوْدا آتانلاردا.
آنا وطن توْپراغینی،
تاختا- تاجا،

حتّی بئله-
مادمازئله ساتانلار دا-
اوْلوب بیر واخت.
من آنجاق،
وطنین قدرینی قیمتینی،
وطنین بایراغی یئره دوْشنده،
اؤز قانینا بوْیانیب،
اؤزو بایراق اوْلانلاردان،
وطن وارلیغینی-
جان باهاسینا آلانلاردان اؤیرندیم.
اوْنلاردان کی،
وطن دردی چکدیلر،
وطن غمی یئدیلر،
اوْنلار دئدیلر:
-وطن جانیمیزدا جان،
اؤره‌گیمیزده اؤره‌ک‌دیر.
وطنسیز،
حیات نه؟
عؤمور-
نه دئمکدیر؟

اوْخو بۆلبولوم

چوْخدا اۆره‌گینی سیْخماسین قفس،
سوْسما، بیر دیله گل، اوْخو بۆلبولوم!
تکی سن دئییلسن بو قفس‌لرده-
جان وئریب گۆناهسیز، چوْخو بۆلبولوم!

اوْخو، قوْی منیم‌ده کؤنلوم آچیلسین،
تؤکۆلسون ائشیگه غمیم، محنیم.
بیر آنلیق قوْرتولوم سیْخینتی‌لاردان،
منه زندان اوْلوب یوْردوم، وطنیم.

من‌ده سنین کیمی غم توْتساغی‌یام،
روْحومو دینجلدر او گؤزل سسین.
قارا گۆنون عؤمرو آز اوْلار دئیه،
دیللَن قوْی دیرچَلسین عشقین، هَوَسین.

یادا سال یام-یاشیل چاییر چیمنی،
سنه ذؤوق وئرسین عطیرلی گۆللر.
اوْخو آزادلیقدان، اوْخو ویصالدان،
قوْی سئوینجله دوْلسون دردلی کؤنوللر!

سوْروشسان، قفسین اؤزوده آنجاق،
اینجیکدیر قفسی قاییرانلاردان.
اوْنون‌دا سن کیمی نیفرتی واردیر،
سنی گۆل- چیچکدن آییرانلاردان.

سنه باغ-باغچانی چوْخ گؤرن اینسان،
اؤز تایی- توْشونا خیانتکاردیر.
مفتیل‌لر دالیندان دقّتله سئیر ائت،
گؤر اینسان نه قدَر جینایتکاردیر!

اینسانلیق قانونون پوْزماسا اینسان،
سرحدلر، توْتساقلار، سیلاحلار ندیر؟
اینسانلیق یوْلونو آزماسا اینسان،
بو ظالیم باشچی‌لار، بو شاه‌لار ندیر؟

گل اوْتور دردلشک سن دئ، من دئییم.
باغلی دوْیونلری چالیشیب آچاق،
گل همّت ائیله‌یک، گل فیکیرلَشک!
بو دار قفس‌لردن قوْرتولوب قاچاق!

گله‌جک

یاواش- یاواش،
قوْرتولور حسرت یوْللاری.
کؤلگه‌میز،
سئیریلیر آجی تیکانلاردان
آن با آن.
گئدیریک بیز-
ویصاله ساری.
اینتیظار گدیگیندن آشاراق،
بیر باخ!
سالاملاییر بیزی-
گوْنش، آزرولارین ایلک شوْعالاری،
اوُمود توُمورجوغو.
چیچکله‌نیر کؤنلوموزده یاواش- یاواش-
کیملیک حیسسی، اوْیانیر بیزده یاواش-یاواش
بو کی،
گله‌جک
بیزیمدیر؛
بیزیم، قارداش !

آجی خاطیره‌لر

آجی خاطیره‌لر حیات دوْزونده،
کؤنول یوُواسیندا نیسگیللر دوْغور.
قان دوُرور ویجدانین آغلار گؤزونده،
حئیرتله آغلاییر،حیرص اوْنو بوْغور.

چکیر کَدَر توْزو بیر قارا پرده،
اوْره‌گین سوُ کیمی صاف گؤزگوْسونه.
کؤنول تاب گتیرمیر اؤرتولو درده،
آچانمیر سئرّین‌دا بیر اؤزگه‌سینه.

حیات باغچاسینا چؤکور چن، دوُمان،
گوْنشله گؤل آرا آیریلیق سالیر.
آرزولار، اوُمودلار اؤلمادان گوُمان،
اینسان اوْره‌گینده مین حسرت قالیر.

هر بیر احساسلی‌نی یاندیریر، یاخیر،
آلوان چیچکلرین سارالان رنگی.
قان اؤلوب دوُیغولو اوْره‌کده آخیر،
داغلی بوْلبوللرین غملی آهنگی.

هلـه اوْخشـامادان آسینـین آلـی،
چمـن قیْـزلاری‌نین یاشیل تئللرین.
کؤلکلیـر زامانیـن بیر دلی یئلـی،
گـؤردوم سـارا اوْلـدو پایی سئللرین.

سریلیـر گئجـه‌نیـن قارا پرده‌سـی،
دالیـــر رؤیـالارا دره‌لـر. داغـلار.
دوْیولور چایلارین آسـرارلی سسـی،
یاتـارکـن سیکـوتدا مئـشه‌لر، باغلار.

بوْلـــود آرخاسینـدا قالسـادا گۆنش،
هر دم بیر اوْفوقدن نوْر ساچـاجاقدیر.
ظـؤلمت یئر اوْزونو آلســادا، گۆنش-
آیـدین بیر صاباحا یوْل آچـاجاقدیر.

گئجه‌دیر

گئجه‌دیر...
سوْیوق و قارانلیق بیر گئجه.
یاراسالارین اوْره‌گینجه.
سؤرگۆن ائدیلیب هر گئجه کی-
او پارلاق اوْلدوزلار،
آی آغلاییر گیزلیجه.
قارا پرده‌لرین دالیسیندا،
آه بوْیالی دوْمان اوْفوقلری بؤرویوب-
اینسانلار یاتاقلاریندا.
حیوانلار ایسه یوْوالاریندا کیرییب،
ائشیق و ائلیق-
بیر صاباحین آرزوسوندا.
سکوتا غرق اوْلوب شَهَر،

بۆتون چؤل، باییر،
یالنیز-
بیر تانری اؤیاقدیر،
بیرده شاعیر.
او، یوخلامابیر-
باشقالاری کیمی،
صاباحی گؤره اؤز یوخوسوندا.
قلم‌ایله،
گئجه‌نین تَمَلینی ائشیر.
شاعیر،
سحره فیکیرلشیر.

بؤیوک حقیقت اینساندیر

آلارکَن الیمه کسگین قلمی،
خیالیم یۆکسَلیب داغلاردان آشیر.
دردلی اؤره‌گیمه مین خبر وئریر،
دویغولاریم جۆشور، ایلهامیم داشیر.

گاهدان ایسته‌ییرم گۆنشدن یازام.
یام یاشیل باهارین طراوتیندن،
گاه فیکیریم دۆلانیر پاییزدان یازام؛
و قیشین قۆرخولو سیخ ظۆلمتیندن.

شاعیرین چۆخ اؤلار اومو‌ب- کۆسنی،
یازی آلقیشلاسام، یای کۆسر مندن.
شعر دئسم گۆنشین قیزیل ساچینا،
اولدوز کۆسرمندن، آی کۆسرمندن.

من‌ده بیر قایغی‌لی ائل شاعیری‌یم،
ائللرین خئیرینه چالیشام گره‌ک.
آیدان، اوْلدوزلاردان گوْنشدن پارلاق -
بیر تمیز عشقیله آلیشام گره‌ک.

باهاردان صفالی، باهاردان گؤزل
یایدان حرارتلی اوْرَکدیر، اوْرَک.
یازین چیچَگیندن، گوْلوندن تَمیز،
اوْرَکده بسله‌نن دیلکدیر، دیلک.

پاییزدا سارالیب، سوْلوخان گوْللر،
یئنه باهار اوْلجاق آچیر، قاباریر.
لاکین بیر چوْخ اینسان اوْره‌ک دوْلوسو -
آرزوسون اؤزویله قبره آپاریر.

آنامدان بو سایاق دوْغولموشام من،
حققه، حقیقته باغلیدیر قلبیم.
گؤزوم گؤتورمه‌ییر حقسیزلیکلری،
ائله بو سببدن داغلیدیر قلبیم.

«آن بؤیوک حقیقت اینساندیر، اینسان»،

حق‌ده، کؤنولده‌کی سؤزودور آنجاق.
حققی تاپدالایان، حققی دانان‌دا،
ائله‌جه اینسانین اؤزودور آنجاق.

بیلمیرم کیم نه واخت اینسانلار آرا،
محبّت چیْراغین پوْله‌ییب گئدیب.
اینسان عالمینه مرموز الیله،
کینه توْخوملارین چیله‌ییب گئدیب.

بوْنو بیلمه‌لی‌دیر هر بیر یازیچی،
صوْلحدن، صفادان یازمالی‌ییق بیز.
اینسانلیق باغیندا هرزه اوْتلارین،
قلم‌له کؤکونو قازمالی‌ییق بیز.

گۆل بیرجه نفس

بیل،
قوُرتاران دئییل-
حیاتین دردی- اذیّیتی.
گۆلر اۆزله قارشیلا،
اۆز وئرن مصیبتی!
فیٖرتینالار قارشیسیندا-
نه سیٖن، نه اگیل !
اینان-
چتینده‌دیر هر آسان؛
اگر،
حیاتدان-
لذّت اوُمورسان؟!
آجیسیندان قاچماغین عبثدیر، عبث.
حیاتین اَن آغیر آغریلارینا-
قاققا چک،
اۆره‌کدن گۆل بیرجه نفس!

یاشایاجاقدیر

قۆی قۆرخسون اؤلومدن شاه‌لار، سوُلطان‌لار،
صنعتکار صنعتله یاشایاجاقدیر.
خالقین اۆره‌گینده کیمین یئری‌وار،
گؤزل بیر عزّتله یاشایاجاقدیر.

ائللرین دردینی بیلن هۆنرمند ،
ائل ایله آغلاییب- گۆلن هۆنرمند،
وطن قایغیسیلا اؤلن هۆنرمند
وطنله، میللتله یاشایاجاقدیر،

عشقدن سؤز آچیب، سئوگیدن یازان،
حقّه جیلوه وئریب، باطیلی پۆزان،
ایستر شاعیر اؤلا ایسترسه اۆزان،
بیر تمیز شؤهرتله یاشایاجاقدیر.

داغیلدی قارونون ثیروتی، مالی،
پؤزولدو فیرعونون جاهی، جلالی،
«صابیر»گئدیبدیسه مرامی قالی،
شاعیر شعرّیتله یاشایاجاقدیر.

وطن قارا گئییب اوْغول یاسیندا،
«میشوو[1]» دالغا ووُرور غم دریاسیندا،
«قَشَم[2]»ین خاطیری ائل آراسیندا،
ساز ایله صؤحبتله یاشایاجاقدیر.

---

[1] تبریزین شیمال- غربینده و گونئی بؤلگه‌سی‌نین اؤستونده یئرله‌شن «میشوو» سیْراداغلاری.
[2] گؤنئی ماحالیندا «کؤندور» کندیندن اؤلان (۱۳۶۸- ۱۲۸۰) عاشیق قشم جعفری.

بیر آیدیر

دفتریمی توْز باسیب،
قلمیم ایسه قوُسوب،
بیر آیدیر،
بیر اثر یاراتمامیشام،
سحرلر-
گئج دوُرموشام یوُخودان.
گئجه‌لر تئز یاتمیشام،
باشیمین اؤستونده دالغالانیبسا-
ایلهامین بارلی بوُداقلاری،
آل اوُزادیب درمه‌میشم میوه‌سیندن،
بیرجه آنلیق یوُخونو-
بئله-
غنیمت بیلمیشم من.
بیر آیدیر بیرجه شعریازمامیشام.
داها دؤغروسو،
بیر آیدیر،
اؤلموشم من.

گؤره‌سن گله‌جک یئنی بیر زامان

گـؤز آچیب دۆنیایا گلنـدن بـری،
اۆره‌کدن شاد اۆلوب گۆلنمه‌میشم.
ائله غرق اۆلمـوشام غم دنیـزینده،
گؤزومون یاشینـی سیلنمــه‌میشم.

دئییـرم یاشاییـش بو ایمـیش اگر،
ای کاش هئچ آنامدان دۆغولمایایدیم.
گـؤرمه‌میش گۆنشین اۆزونو، هلـه-
ظـۆلمتیـن باغریندا بۆغولمایایدیم.

زامان‌دا دگیشیب چـۆخ یامان اۆلوب،
دردلی‌نین حالینی بیرجه سۆران یۆخ.
اۆرَکلـر دۆنـوبدور دمیـره ، داشـا،
آلسیـز- آیاقسیـزا آرخا دۆران یۆخ.

محبّـت دئییلـن او شیـرین کلمـه،
بۆتون اۆره‌کلـردن سیلینیب بو گـۆن.
اینسانام دئیـه‌نه اینسانلیـق شرطـی،
خالقی آلداتمـاقـدا بیلینیب بو گۆن.

آلـوان نعمتلـره گۆوه‌نیـر زنگیـن،
یۆخسولون اۆرَکـده نیسگیلی چۆخـدور،
پارایلا وارلـی‌یا آسـانـدیـر هـر ایش،
پاراسیز یۆخسـولون مۆشکولو چۆخدور،

گـؤره‌سن گلـه‌جک یئنـی بیـر زامان،
آغیلا قارانـی بیـر گـؤزله گـؤره؟
دۆزله‌یه آلچـاقـلا اۆجـا یئـرلری،
داغ ایلـه دره‌نـی بیـر گـؤزله گؤره؟

محو اۆلا یۆخسوللوق، محـو اۆلا ظۆلوم،
بـۆتـون یارانمیشـلار آزاد یاشـایا.
کدرلـی اۆرَکلـر سئوینجلـه دۆلا،
بو غملـی اینسـانـلار بیر شاد یاشایا.

اۆره‌کلـر بیـر اۆلا ،دیللـر بیـر اۆلا،
محبّـت بسلـه‌یـه اینسـان، اینسانا.
طـایفـالار بیر اۆلا، ائللـر بیـر اۆلا،
قارداشیم: بسلـه‌یـه اینسـان، اینسانا.

«گؤزل»ین آرزوسو گـۆل آچـار اۆنـدا،
یئر اۆزره قارداشلیـق، بیـرلیک اۆلورسا.
اۆلموشسـه‌ده، رۆحـو دیل آچـار اۆندا،
ایشچی- اکینچی‌یه دیـرلیک اۆلورسا.

خطّ- واحیده ۱

دۆنن اؤتورموشدوم خطّ- واحیده‌ده،
بهداشتین اؤزو یوْخ آدی وار فقط.
اؤردا قایناییردی درمان‌دا درد ده،
بیر آش قازانینا بنزه‌ییردی خطّ.
بس صندل ماشیندا نه‌یه گره‌کدیر؟
آدام باخ آدامین اؤسته چیخیردی.
جوْمجولاق سوْیودوم من تر ایچینده،
یاخام‌دان یوْخاری ایستی چیخیردی.
رحمت قازاماتا، رحمت قفسه،
ساغ- خسته وئرمیشدی نفس- نفسه.
شوْفئر طرفینده قاباق شوْشه‌دن،
نفس یوْخ، ائله بیل توْستو چیخیردی.
هر آدیم باشیندا بیر خطّ ایسگاهی،
قوْلاق کار اؤلوردو توْرموز سسیندن.
بیرنفر ائنمه‌دن گؤروردون بیردن،
قوْرد گؤرموش سوْرو تک-
اوْن نفر آناً،

۱ —شهر ایچینده مؤسافیر داشییان آوتوبوس.

تله‌سیک سیچراییر ماشینا بیردن.
بو کیمین تقصیری کیمین گوْناهی؟
قوْجا آیاق اؤسته دوْرانمیر آخی.
قالماییب‌دا اسکی عنعنه، عادت،
کیچیگه محبّت، بؤیوگه حؤرمت.
پانکی بیر جاوانلا قوْجا بیر کیشی-
گؤردوم ساواشیرلار یئر اؤسته بیر واخ.
...گؤره‌سن نئج اؤلدو قدیمکی ادب،
قدیمکی احترام، قدیمکی آنلاق؟
جاوانین وریندن من اوْتانیردیم.
اوْتانماق سهلدیر او جاهیل، نادان،
آغزینا گلنی اسیرگه‌میردی.
اؤرَک بوْلانیردی یامان- یوْووزدان.
قوْلونون اؤستونده کؤرپه اوْشاغی،
بیر قادین دیللَندی بیردن او اؤزدن:
- اوْتانیب خجالت چکمیرسیز نییه؟
اوْشاغیم یوْخودان داشلاندی دئیه.
قوْجانی، جاوانی او توْپارلادی،
قوْرباغا گؤلونه داش سالدی سانکی.
او اؤدلو- آلوولو اعتراضیله،
کسیلدی سس- سمیر قال یاتدی آنجاق.
او هایی، او کوْیو یاتیردان قادین،

منده بیر دۆشونجه اوْیاتدی آنجاق،
باخدیم کؤرپه‌سینه، باخدیم اؤزونه،
کیم دئییر گلیبدیر دۆنیا اؤزونه،
آنا تک مهربان، بالا تک شیرین؟!
قان‌ترین ایچینده یانیردی آنا.
سئیر ائله آنالیق محبّتینی،
اؤز یوْرغونلوغونو اذیتّینی،
بالانین عشقینه دانیردی آنا.
آنانین دوُیغوسو چیچکدن تمیز،
آنانین سئوگی‌سی دنیزدن درین.
آنادیر اوُستادی، اوْدور مُلهمی-
هر بیر صنعتکارین- هر بیر شاعیرین.
یاناغی پوْرتموشدو قیزیل گؤل کیمی،
آنا سیلَنمیردی اؤزونون ترین.
آنجاق یئلپیک ائدیب ایپک تئللرین،
پوْفلوردو بالاسین او سرین- سرین.
بؤیوکدۆر بوْرجوموز آنایا بیزیم
من بوُنو بیر داها دۆشوندوم خطده.
دئدیم ای اؤره‌گیم، ای آچیق گؤزوم،
اعجازا، قوُدرَته باخ محبّتده!
ایستیدن تنگیشیب یوْرولان آنا،
اؤزونون، کؤرپه‌نین آغیرلیغیندان،

آز قالا قوْل- قیچی قیریلان آنا،
اؤز دردین- عذابین گتیرمیر دیله؛
او دینجلیک آختاریر محض اوُشاغینا.
آنجاق کی آنانین کؤوره‌ک اؤره‌گی،
بیر آندا تابلاشیب دؤزمه‌ییر بئله.
کؤرپه بالاسینین شیرین یوُخودان-
دیکسینیب، هراسان اوْیانماغینا.

یاز گلیر

قیشین شاختاسیندان قوُرتاردیق جانی،
آچیلیب گۆل- چیچک یئنه یاز گلیر.
اریییب داغلارین غوُباری- قاری،
گؤلۆمۆزه اؤردک گلیر، قاز گلیر.

اوُجالیب تارلادا یاشیل سۆنبوللر،
آچیب گؤی چمنده عطیرلی گۆللر،
گۆلون هَوَسیندن اؤتور بۆلبوللر،
شئیدا بۆلبوللردن خوْش آواز گلیر.

دَگدیکجه قوُلاغا قوُشلارین سسی،
داغیلیر اۆره‌گین غمی- غصّه‌سی،
اوْخونور هر یئرده باهار نغمه‌سی،
عاشیقلار الینده تئللی ساز گلیر.

چیچکله بزه‌نیب باغچالار- باغلار،
آل- الوان گئیینیب ویقارلی داغلار،
داغلارین کؤکسۆندن شلاله چاغلار،
مین بوُلاق بیرلَشیب خان آراز گلیر.

باخیر آل گۆنشه طبیعت گۆلور،
کاینات سئوینیر جمعیّت گۆلور،
«گؤزل» باخ گؤر نئجه حقیقت گۆلور،
چۆنکی بو آی‌ایله بیر تاراز گلیر.

وطن ایمیش

آن قارانلیق گئجه‌لری لامپاسیز دا،
بیر سؤزاران شام جیٛغازلا
دان یئرینه قوٚووشدوررام.
من سرت، سوٚیوق قارا قیٛشدا،
یاناجاغیم اوٚلماسادا،
کوٚهنه قیٛزیل پالاز ایله،
اوٚز- اوٚزومو قیٛزیشدیررام.
یایین اوٗزون گوٚنلرینده،
اوٚچ ائونه تاپماسامدا،
یاغلی- یاوان،
یاخشی- یامان،
گوٚنلریمی سوٚووشدوررام.
آنجاق یئنه،
بوٗنجا چتین داورانیشلا،
یاشاییشا آجی دئیه، حیاتدان آل اوٚزنمَرَم.
لاکین باشا دوٚشمه‌ییرم،
نه حکمت‌وار، نه سیٛر وار کی بو وطنده؟
اوٗنسوز بیر گوٚن هئچ بیر آن‌دا دوٚزنمَرَم.
آخ نه بیلیم بلکه منیم وارلیغیمین-
انگیزه‌سی وطن‌ایمیش.

آلیشاجاغام هله

ایچریمده کوٚزرَن کوٚز وار،
آلیشاجاغام هله.
اوٚره‌گیمده توٚکنمز سوٚز وار،
دانیشاجاغام هله.
آلیشاجاغام وارلیق عشقینه،
دانیشاجاغام اینسانلیق نامینه.
کیمین خوٚشونا،
کیمین‌سه آجیغینا.
گله!
گله...

نئیله‌ییم؟
یاشایا بیلمرم من-
اوٚله- اوٚله.

قارا داشا دئیه‌جگم

اؤره‌گیمین صاندیغیندا-
بوقچا- بوقچا گیزلَنیلمیش،
نیسگیل رنگلی،
کؤهنه، بایات سیرّلار وار.
نئجه آچیم بو صاندیغین قاپیسینی؟
آخی ایندی اؤره‌ک سؤزون کیمه آچیب، دئمک اؤلار؟
اینسانلار دا دگیشیبدیر،
زمانه‌میز دگیشرکن،
آرتیق سؤنوب-
اعتمادین حرارتلی شؤعله‌لری.
داها حیات باغچاسیندا ،
سؤلوب سئوگی چیچکلری.
خبر یؤخدور صداقتدن،
بو آلدانیش دؤوروندە من،
اؤره‌گیمین امانتین،
هانسی جاندان یانانیما،
جانانیما تاپشیراراق،

اؤنو، هانسی بیر قایغیلی و مهربان-
یار- یؤلداشا دئیه‌جگم؟
یؤخ، قؤی دلسین اؤرگیمی،
آغیر- آغیر سیرّلاردان دؤغان آغری.
عذابینا دؤزه‌جگم ،
آنجاق من اؤز اسراریمی-
نه بیر دؤستا، نه تانیشا،
نه قؤهوما،
نه قارداشا دئیه‌جگم.
بلکه بیر یؤل قیراغیندا-
او دؤیغوسوز،جانسیز دؤشن-
قارا داشا دئیه‌جگم.
یؤخسا بو گون-
محبّتسیز اؤره‌کلرله،
قارا داشین -
نه فرقی وار؟

طرفسیزلیک، شَرَفسیزلیکدیر.

سئودا دنیزی‌یم، سئوگی باغی‌یام،
دوُیغولار، آرزولار یاشادیر منی.
دوُیغومون آرزومون تمیزلیگیندن-
بعضاً تانیمیرام دوْستو- دوْشمنی.
بیر گؤزله باخسامدا دوْستا- دوْشمنه،
باخیشدان گؤرورم اؤره‌کلری من.
آنجاق صافلیغیمدان، ساده‌لیگیمدن.
یئییرم مهربان کؤتکلری من.
منیم اؤره‌گیمجه، منیم حیسّیمجه،
اینسانلار هامی‌سی دوْست دور- قارداش‌دیر.
دوْنیا بیر جیْغیردی، حیاتسا کروان،
هامی بو کرواندا یاردی، یوْلداشدیر.
اؤزوم تضادلاردان جوْجررسم‌ده،
تضادلار یانیندا من تضادسیزام.
بیلمیرم- بیلمیرم تضادسیز ایکن،
نییه خلق ایچینده تکم، آدسیزام.

حیاتین چئشیدلی صحنه‌لرینده،
دئییرلر: «احتیاط طرفسیزلیکدیر».
من باشا دوْشدوم کی طرفسیزلیک‌ده،
آن بؤیوک، آن آغیر شرفسیزلیک‌دیر.
فطرته، فکرته، علمه دایانیب،
حاققی- حقیقتی تانیماق گره‌ک.
مسلکسیز، مرامسیز یاشایانلاری،
هر زامان قیْناماق، قیْناماق گره‌ک.
تضادلا یارانیب بوْتون کاینات،
هاردا قارا وارسا اؤنونده آغ وار.
دوْنیادا گؤز یوُموب یاشاماق اوْلماز،
یاشاییش یوْلوندا دره وار- داغ وار.
دایانیب دؤش- دؤشه، دوُروب اؤز- اؤزه،
بیر طرفده خئییر، بیر طرفده شر.
تجربه بلدچی، عاغیل مددچی،
گزیب تاپمالی‌دیر خئیرینی بشر.
سئودا دنیزی‌یم، سئوگی داغی‌یام،
احساسیم دالغالار، دوْشونجه‌م پینار.
دوْشمانیم، اینسانلیق، ویجدان اوْغروسو،
دوْستلاریم عقیده‌داشلاریمدیلار.

نئجه دانیشیم نئجه یازیم

ایچیمده دئو کیمی باغیریر هَوَس،
«آلا گؤزدن، قارا تئلدن یاز»، - دئییر.
اوْنون قارشیسیندا یوْکسلیر ویجدان،
او منه وطندن، ائلدن یاز، - دئییر.

بیلمیرم اؤره‌گیم بو ایستکلرین،
هانسی‌نی حاقلاسین، هانسی‌نی دانسین؟
یا نئجه دانیشیم، نئجه یازیم کی،
اوْندا نه شیش یانسین، نه کباب یانسین.

عؤمرون باهاریندا غریزی عشقین،
اوْتوتماق اوْلارمی اصالتینی؟
یا بیر شاعیرایکن اوْلارمی آتماق-
هؤنرین، صنعتین رسالتینی؟

هؤنر دؤنیاسیندا، شعر دؤنیاسیندا،
مینلرجه وظیفه، مین تعهّود وار.
ائللری کمالا یئتیرمه‌ییتجه،
جامالدان یازانماز اصیل صنعتکار.

حقدن، حقیقتدن، اینساندان یازار،
یالان خوْلیالارا دالانماز شاعیر.
بو گرگین حیاتین بوُرولغانیندا،
قافیه دالیندا قالانماز شاعیر.

شاعیر یاشاییشین قارانلیغیندا،
گؤنش تک پارلاییب، نوُر ساچمالی‌دیر.
عؤمورو، زامانی قاباقلایاراق،
گله‌جک یوْلونو او آچمالی‌دیر.

من‌ده حق وئره‌رک اؤز ویجدانیما،
وطن جلالینا شعر دئیم گره‌ک
من ائلدن آلمیشام ایلهامی، شعری،
ائللرین بوْرجونو اؤده‌یم گره‌ک.

آزاد نفس آلسا وطن باغچاسی،
اوْندا چیچکله‌نن باردا «گؤزل» دیر.
خالقیم خوْشبخت اوْلوب راحات یاشاسا،
کؤنلومون سئودیگی یار دا «گؤزل» دیر.

اینسانلیق ائلچی‌سی

منیم شاعیر اۆره‌گیمده،
درد اؤلورسا، دؤزوم ده وار.
یاشاییشین یوْللاریندا،
یوْرولمایان دیزیم ده وار.

بیر ویقارلی، هۆندور داغام،
گۆل- چیچَکلی یاشیل باغام،
بیر سؤنمه‌ین گۆر اوْجاغام،
کۆلوم ده وار، کؤزوم ده وار.

اینسانلیغین ائلچی‌سی‌یم،
عدالتین اؤلچوسویم،
حق یوْلونون یوْلچوسویام،
تۆزوم دا وار، ایزیم ده وار.

بوْلود کیمی شئه گئجه‌لر-
قان یاش آلَر گؤزوم اگر-
گۆنش کیمی سحر- سحر،
آنجاق گۆلر اۆزوم‌ده وار.

وطندیر-وطن

عؤمرومدن قیمتلی، جانیمدان عزیز،
سئویملی نیگاریم وطندیر، وطن.
هر نه‌دن مقدّس هرنه‌دن تمیز،
شرفیم، ویقاریم وطندیر، وطن.

دۆلاندیم هر هانسی ائلی، اؤلکه‌نی،
وطنله حسابا قوْیدولار منی.
آتامین، آنامین شؤهرتی، شأنی،
منیم افتخاریم وطندیر، وطن.

وطنه محبّت، وطنه حؤرمت،
هر بیر وطنداشین بوْرجودور البت.
عقیده، ایدئیا، مسلک، حقیقت،
بوْتون هرنه واریم وطندیر، وطن.

بیر واخت بابالارین سَهوی، ایغماضی
یازیب آلنیمیزا قارا بیر یازی.
من سرحد بیلمیرم دؤغما آرازی،
هر اؤزو دیاریم، وطندیر، وطن.

بیر آدلا سسله‌نیر بو یوُرد، بو توْرپاق.
گؤزوم«قارا داغ»دیر، کؤنلوم«قارا باغ».
بؤتؤو توْرپاغیملا بؤتؤوم آنجاق،
منیم اعتباریم وطندیر- وطن.

«شهریار» یئتیرن،«صابیر» یئتیرن،
تاریخه«بابک»لر، «نبی»لر وئرن-
وطنی، جانیملا قوْرویارام من.
غیرت، ناموس، عاریم وطندیر، وطن.

ایکی آغاج

بیر کؤک اؤسته ایکی آغاج،
بوُداقلاری قوُلاج- قوُلاج.
بیری چایین بوُ تاییندا،
بیری چایین اوْ تاییندا.
بیر- بیرینه حسرت‌ایله،
باخار اوْنلار؛
اوُزون ایللر...!

اسیر آناسی

اؤره‌ک دؤیونتوده، گؤزلر آسیلی،
دوُرموشدو آلاندا اسیر آناسی.
اوْن ایللیک دؤزومون یئتیب حاصیلی،
گلیردی وطنه ایگید بالاسی.

قالماییب کؤنلونده نه غم، نه کدر،
اؤزوندن، گؤزوندن سئوینج ساچیردی.
اوْغلونو باغرینا باساجاق قدَر.
آنا قوْللارینی گؤیه آچیردی.

دوُعا آنالارین کسگین سیلاحی،
بو آن گزیشیردی دوْداقلاریندا.
...شوْکور درگاهینا باری ایلاهی!
...گوْلوش گرنشیردی یاناقلاریندا.

گاهدان‌سا:- طیّاره نه واخت گله‌جک؟-
دئیه، بئزیکیردی دقیقه‌لردن.
گؤرن اؤز اوْغلونو گؤره بیله‌جک؟
آللاه اوُزاق ائیله قضا- قدردن

آنانین قلبینده درین احتراص،
گاه یئره باخیردی گؤزو، گاه گؤیه.
...نیشانلی گلینی بیردن: - قوْلاق آس!
آناجان طیّاره سسی‌دیر،- دئیه.

اؤز قایناناسینی سئویندیره‌رک.
فرحدن سئغمیردی توْی پالتارینا.
مغرور دایانمیشدی اوْ، گوْوه‌نه‌رک.
عهدینه، آندینا، ناموس، عارینا.

بیر آزدان سئیرئلیب سئخ بوْلودلاردان،
باندا قارتال کیمی قوْندو طیّارا.
دوْشوردو بیر نئچه آزاده اینسان،
آنجاق سوْن قوْیولدو سوْن اینتیظارا.

قوْل بوْیون اوْلدولار آنایلا اوْغول،
«گؤزل» بیر صحنه‌یدی شوُوقدن، شوُردان.
قیْریلدی قند- نبات سپیلدی نوْغول،
گئتدی بخت ائوینه گلین‌سه اوُردان.

اؤتوشن واختین سسی

آخشامدیر، گۆن باتیب اذان وئریلیر،
ایشدن لاپ ایندیجه من یئتیشمیشم.
قۆلومدان، قیچیمدان یۆرغونلوق دامیر،
دؤشگین اۆستونه خسته دۆشموشم.
آنام،
کۆره‌گیمه مۆتکّه قۆیور،
چایا داغ سوُ آچیر او، ساماواردان.
- ایچ بالا یۆرقونسان بیر آز یات،- دئییر،
اوُزانیب یاتیرام دینجیمی آلام.
ساعاتین زنگ سسی قالخیر دیواردان،
دیکسینیب هراسان اؤیانیرام من.
زنگ دئییل،
اؤتوشن واختین سسینه،

باخیرام دیوارا،
ساتاشیر گؤزوم،
ساعاتین ثانیه عقربه‌سینه.
کی،
نئجه-
قۆپاریر عؤموردن، گۆندن،
آنلاری دوُرمادان، او، دؤنه- دؤنه.
آنجاق؛
او، اؤز دیلسیز دیلیله منه:
-شاعیر، ایش یئری‌دیر بو حیات،- دئییر.
گۆن کئچیر،
یاتما، دوُر،
یاز- یارات !- دئییر.

اۏره‌گیم ایسته‌ییر(۱)

اۏره‌گیم ایسته‌ییر بیر نغمه اوْلام،
وطن نغمه‌سی.
دؤیولام کارلارین قوْلاغیندا من.

اۏره‌گیم ایسته‌ییر بیر کلمه اوْلام،
آنا کلمه‌سی.
جانلانام لاللارین دوْداغیندا من.

اۏره‌گیم ایسته‌ییر بیر ذرّه اوْلام،
بیر سحر گۆنشین نوُر سالخیمیندان،
بوْسبوتون کوْرلارین گؤزونه دوْلام.
بو «گؤزل» عالمه ساچیلام بیر آن.

اۏره‌گیم ایسته‌ییر(۲)

اۏره‌گیم ایسته‌ییر کدر اوْلام من.
آن آغیر کَدَر.
او داغلار قَدَر.
چؤکم اۏره‌گینه،
چؤکم کؤکسونه،
عالمی خوْش گۆنه تامارزی قوْیان-
او ظۆلومکارلارین، او قوْدوزلارین.

اۏره‌گیم ایسته‌ییر کَدَر اوْلام من.
بیر سئوگی کَدَری،
سئودا کَدَری،
قوْنام اۏره‌گینه،
بیر یارپاق کیمی؛
عؤمرون باهارینا تزه‌جه وارمیش،
او گنج اوْغلانلارین، او گنج قیْزلارین.

ایمانی وار

هر کسین عالمده بیر جاندان عزیز جانانی وار،
مسلخ- عشقین اوْدور کی بیر بئله قوْربانی وار.
عشق پرهیزین منه تکلیف قیلما ای طبیب،
اوْلمایان ایشدیر بو ایش، چوْن منده عشقین قانی وار.
ای خوْش اوْل کس کی، اوْنون تکجه وطندیر دیلبری،
بختور اوْل خلق کی، بیر آذربایجانی وار.
ووْرغونام بیر توْرپاغا، بیر اوْلکه‌یه، بیر یوْردا کی،
قهرمانلار مهدی‌دی، مینلرجه ستّارخانی وار.
سیْخماسین بیجا سنی فصل- خزان، ای مرغ- دل!
کیم امین اوْل! جوْر و ظوْلمون چوْخ قیْسا دوْورانی وار.
قوْی آخیتسین قان، «قارا باغ»دا رذیل دوْشمن ولی،
اوْلماسین غافیل کی، بو ظوْلمون بؤیوک تاوانی‌وار.
ساره یئر یوْخدور بیزیم قارتاللی توْرپاقدا یقین،
کیم، اوْنون هر ذیروه‌ده مین آتشین ووْلکانی وار.
ای «گؤزل»، اصلی وطنداش شاعیر، اوْل شاعیردی کی،
تک وطن سئوْدالی‌دیر، سئوْداسینا ایمانی وار.

او...

بیر آلی دیزینده،
بیری بئلینده،
چلیکلی- چتیرلی آداملار کیمی.
تؤوشه‌یه- تؤوشه‌یه،
داواخانانین-
آنیردی سیْلدیریم سکّی‌لریندن.
الینده بیر واراق-
بوْزوشموش کاغیذ.

یاشیتلار

ایکیسی‌ده بیر بوٚخوندا، بیر بوٚیدا،
بلکه ائله یاشیتدیرلار.
ایستوٚل اوٚسته قاباق- قارشی اوٚتوران او جاوانلار،
آنجاق اوٚنلار،
باخ بو قَدَر اوٚخشارلیقلا،
هره‌سی بیر باشقا فیکیر داشیییرلار.
بیر- بیریندن فرقلی بیر دوٚنیادا یاشاییرلار.
بیری‌سینین قوٚلاغینی اوٚخشاییر؛
الینده‌کی ایری‌دنه چره‌که‌نین شاققیلتی‌سی،
و ذوٚوق آلیر آجی توٚتون قوٚخوسوندان.
بیریسی ایسه،
صاباح کنکور ایمتحانی وئره‌جکدیر،- دئیه‌سن؛
الینده‌کی واراقلاردان-
گؤز چکَنمیر قوٚرخوسوندان.

گئدیردی اوٚ

او، منیمله-
ویداعلاشا- ویداعلاشا،
گئجیکمه‌دن،
ایره‌لی‌یه یوٚرویوردو آوتوبوس.
آرخاسینجا،
آرزو کیمی اوٚزانیردی باخیشیم.
غم چوٚلغامیش اوٚره‌گیمی،
قیٚر- قوٚم اوٚسته-
ائله بیل کی،
سوٚرویوردو آوتوبوس.
آیریلیردیق بئله‌جه،
بئله آیریلیردیق بیر.
او گئدیردی ائله‌جه،
ائله دالغین، مئییلسیز.
کوٚنلو وطن دوٚیغوسویلا دوٚیه- دوٚیه
دامارینداٚ اوٚلوس قانی آخا- آخا
دوٚنوب منه حسرت ایله باخا- باخا

گئدیردی اوْ.

و،

گئتدیکجه،

قارالیردی اوْره‌گیمین گؤزگوسو،

قارالیردی اوْفوقلر،

قارالیردی یئر اوْزو.

سانکی،

بیر گؤز آخشامی‌ایدی او سحر.

و،

گؤنش؛

گؤزلریمین کؤبه‌سینده،

دَگیشیردی اوْزونو.

اوْ گؤن بو واخت

او گؤن بو واخت بیر مهربان آنا تک-
منی اؤز باغرینا باسان او اَللر،
بو گؤن بایراق کیمی دالغالاناراق،
یوْل اوْسته آرخامجا یوْکسلیر آنجاق.

اوْ گؤن بوْ واخت بیر عطیرلی یاز کیمی-
یاناغیما شئه دامیزان دوْداقلار،
حسرت ایله یاد ائدره‌ک دوْننی،
گئدیرم تانری‌یا تاپشیریر منی.

اوْ گؤن بو واخت من گلنده یوْلوما،
سئوینج سپه‌ن او سئودالی باخیشلار.
بو گؤن یادا سالیر گؤز آخشامینی.
جوْشدورور شاعیرین شعر ایلهامینی.

...سیل او «گؤزل» گؤزلری‌نین یاشینی،
گؤل، گؤل آچسین شیرین- شیرین آرزولار!
ایناناراق قلبدن- قلبه یوْلمو وار،
اوْندا هر گؤن بیزه ویصاله دؤنر،
اوْندا آیریلیقدا معناسیز اوْلار.

سنی دئیه آلیشیرام

باغیشلا منی،
تانیمادیم سنی،
اؤ سحر-
الینده چیچک،

گؤیچک- گؤیچک
قاپیمیزا گلنده.
هه-
تانیمادیم سنی،
عاغلیمین، کؤنلومون کؤرپه‌لیگیندن.
آنجاق،
دؤشونن گؤندن کیملیگینی،
نه چیچکلر عطرینی وئریر،
نه چمنلر ایپینی.

بَیَنمیرم اوُلدوزلاری دا.
آلدادانمیر آی دا منی.
یالنیز سنی، سنی دئیه، آلیشیرام.
منی سندن، سنی مندن،
آل چاتمایان اوُفوقلر تک اوُزاق سالان،
داغدان اوُجا،
دنیزدن درین،
اوُرماندان‌سا قالین اوُلان-
مانعه‌نی-
آشیم،- دئیه،
کئچیم،- دئیه،
یاریم،- دئیه،
اؤز موُتلولوق گؤنشیمه،
قؤووشماغا چالیشیرام.
اؤره‌ک دؤلو بیر ایناملا،
اوُمودومون قانادیندا.

سن گلمه‌دین

سحر تئزدن، گۆنش ساچین اۆفوقلره سرن زامان،
مؤذّینلر مچیدلرده صۆبح اذانی وئرن زامان،
من‌ده سحر خۆروزونون ایلک بانیندا اۆیانمیشدیم،
اۆز- اۆزومه اۆیونوردوم،
سئوینیردیم.
آخی سنین وعد ائتدیگین-
بیرگؤروشه اینانمیشدیم.
قاپ- باجانی سۆپورموشدوم،
سوْلامیشدیم.
گۆل دۆزموشدوم تاخچالارا.
ائو- ائشیگی بزه‌میشدیم،
دۆزه‌میشدیم.
غم دۆغرایان اۆره‌گیمی،
یئنی سئوینج قاتماسیلا،
نئچه یئردن گۆزه‌میشدیم.

بیلیرسن می؟ اۆره‌گیمه-
نه خیاللار جالامیشدیم!؟
آخشام چاغی؛

گۆنش، ساچین اۆفوقلردن یئغان زامان،
گۆموش تئللی پرده‌لرده غۆبارلی آی دۆغان زامان،
سن گلمه‌دین،
سن گلمه‌دین.
منه قالان حسرت اۆلدو، افسوس اۆلدو،
سن گلمه‌دین.
شیرین- شیرین آرزولاریم، دیلَکلریم،
یۆرغون، نملی-
گؤزلریمین-
چؤکویونده
محبوس اۆلدو،
سن گلمه‌دین.

سوْن گؤروش

سوْنونجو گؤروشون سوْن لحظه‌سینده،
ائله دقت‌ایله باخدیم سنه کی،
شکلین گؤزلریمدن سیلینمز اوْلسون.
سن نئجه اوْنوتدون منی، ائله کی،
آدیم خاطیرینده بیلینمز اوْلسون.

آیریلدیق بیر آغری یاراندی منده.
دؤندو گؤز یاشلاریم داشقین سئله‌کی،
سیلیندی گؤزومدن ایزین‌ده سنین.
شکلین نئیله‌یه‌جک دئدیم منه کی،
من وفا گؤرمه‌دیم اؤزونده سنین.

آنجاق آیریلیغین نتیجه‌سینده،
ذهنیمه بیرخیال گلدی بئله کی:
اوْنودا بیلمیشم اوْنودانیمی.
آمما دوْشونورم هله، هله کی،
اوْ ایلک باخیشلارین یاخیر جانیمی.

کیم ایناناردی

یادیندامی اوْ گوْن چوْمور داخمادا،
قوْشا گؤردوک اؤزوموزو بیر گئجه.
آلیشیردیق ایکیمیزده سئودا دا،
یوْمانمیردیق گؤزوموزو بیر گئجه.

من شعر یازیب سن‌سه شکیل چکیردین،
سئودیم،- دئیه، خاطیره‌لیک وئریردیک.
سن اؤزون تک گؤزل بیر گؤل چکیردین،
آه... بیز، خیالدا نه‌لر گؤروردوک!؟

سن گوْلنده گؤزلرین‌ده یاناردی،
سانکی عشقین حرارتلی سحری.
باخ، او گوْن، بو گوْنه کیم ایناناردی؟
من سنی گؤرمه‌یم ایللردن بری.

سنه قوربان

نه مدّتدیر حسرتینی چکیرم،
مؤمکون اؤلسا بیر گؤن گل، سنه قوربان!
مؤشتاغام او شیرین دیله- دؤداغا،
دئ، دانیش منیمله گؤل، سنه قوربان!

یؤلوندا اینتیظار قالیبدیر گؤزوم،
هیجران چؤخ چتیندیر، من نئجه دؤزوم؟
وار اؤره‌ک دؤلوسو، بیر قوجاق سؤزوم،
گل دئییم اؤزونه، بیل، سنه قوربان!

«گؤزل»- م گؤن به گؤن آرتار ملالیم،
سندن آیریلالی پؤزولوب حالیم،
نه اؤچون گلمیرسن قادانی آلیم؟
کئچدی آی، هفته‌لر، ایل، سنه قوربان!

عَمَلیمدن

آزرده اؤلوبدور دل- دلدار عملیمدن،
یارب، نه ائدیم راضی اؤلا یار عملیمدن،
فیکریم بودوز هر لحظه آلام کؤنلونو آما،
بیلمم نییه اؤلموش یئنه بیزار عملیمدن.
یا من ناشی‌یام عشق طریقینده اَزَلدن،
کی، عئیبیم اؤلور گئت- گئده اظهار عملیمدن.
یا ایستیری ناز ائیله‌سین اؤ دلبر- طنّار،
هر خیدمت ائدَم، ائیلیر اؤ انکار عملیمدن
یا اینکه وظیفه‌مده قصور ائیله‌میشم من
اؤلسون، ائدرم تؤبه هزار بار عملیمدن
گئت باد صبا، خدمت جانانیمه عرض ائت:
-بسدیر ائله‌مه بوتجا منی خوار عملیمدن
اؤز عاشیقینَم، پاکدی منیم نیتّیم ای گؤل!
عفو ائیله اؤزون هر نه خطا وار عملیمدن.
بیچاره «گؤزل»دن بو قَدَر اؤلما گیلئی‌لی
قؤیما سئوینیب شاد اؤلا اغیار عملیمدن.

آغلارام

دلبرا، هیجرینده غمدن هر زامان قان آغلارام.
ائیلرَم شام و سحر چاک گریبان آغلارام.
آتش عشقینده شؤوقویله یانیب پروانه تک،
نئی کیمی فریاد ائدیب هر لحظه نالان آغلارام.
عشقیمین اسرارینی بیگانه‌یه فاش ائتمَرَم
آگلشیب بیر گوْشهٔخلوتده پنهان آغلارام.
یاد ائتدیکجه هر آن حسرتله گؤل تک حؤسنونو.
ائیلرم بؤلبول کیمی آه ایله افغان آغلارام.
قالمیشام ظولمات غمده بی‌قرارم سئوگیلیم!
مایلم حؤسنون گؤرم ای ماه تابان آغلارام.
اؤ گؤزل دیداردن چؤخداندی محروم اؤلموشام،
صبریمی الدن آلیبدیر درد- هیجران آغلارام.
بو دیار- هیجرده تکجه امید وصلله،
هر بلایه تابلاشیب دؤزدوکجه من قان آغلارام.
عشقینین بیماری‌دیر میسکین«گؤزل» ای نازنین،
درد بی درمانینا وصلیندی درمان، آغلارام.

آیریلدیم آللاه

هیجران اؤره‌گیمی یاندیریر یاخیر،
بیر حوْر- جنّتدن آیریلدیم آللاه!
حسرت دامجیلاری گؤزومدن آخیر،
کمال- خلقتدن آیریلدیم آللاه!

بیر لاله یاناقدان بؤللور بوْخاقدان،
سیب- زنخداندان، قوْنچا دوْداقدان،
بیر پارچا شؤعله‌دن، نوْردان، شافاقدان،
بیر ماه طلعتدن آیریلدیم آللاه!

دؤشونجه‌سی گؤزل، کمالی گؤزل،
بوْی- بوْخونو گؤزل، جمالی گؤزل،
خوْلقو- خوْیو گؤزل، مقالی گؤزل،
بیر شیرین صؤحبتدن آیریلدیم آللاه!

«گؤزل»م دردیمه آشنادا یاددی،
بو گیزلین درد منی آگدی قوْجالتدی.
کیمه هؤور سالدیم، او منی آتدی،
یاخین رفاقتدن آیریلدیم آللاه!

سالارام یاده سنی

سالارام گؤنده گؤلوم مین کره من یاده سنی،
هامیدان چوْخ سئویرم چوْنکو بو دوْنیاده سنی،
گئجه‌لر فکر وصالینله هم آغوش اوْلورام،
او سببدن گؤرورم هر گئجه رؤیاده سنی.
ییْغیشا بیر یئره دوْنیاده گؤزللر سوْروسو،
نا مؤسلمانم اگر سئچمه‌سم اثناده سنی.
وئره‌لر حور- بهشتی منه گر ایسته‌مرم،
آراییب آختارارام عالم عقباده سنی.
بیلمیرم سؤیله‌یم آی، یا کی گوْنش، گؤل اوْزونه،
چاغیرام یا کی گؤزللیکده پریزاده سنی.
من کی عشقینده سنین شؤوقیله مجنون اوْلدوم،
گؤرسه تسبیح ائله‌یر حوْسنوده لیلا ده سنی.
یاندیریر بسکی فراقین اوْدو یوْرغون جانیمی،
عجزیله سسله‌ییرم: گل گؤزلیم،- داده سنی.
«گؤزل»م، عشق بازاریندا نه چوْخ سوْد و زیان-
ائتمیشم، تاپمامیشام چوْخدا گؤلوم ساده سنی.

گئجه‌لر

گؤزلیم، گل گئجه‌لر ناله و افغانیمی گؤر!
آلیشان قلبیمی، هم سینه سوْزانیمی گؤر!
باخما ظاهیرده اگر بیر دئییرم مین گوْلورم،
گلگیلن خلوتیمه، دیدهٔ گریانیمی گؤر!
دئمه‌کی شوْر سوْدو بو گؤزدن آخان اشک- تریم،
اوْره‌گیم قانیدی، بلکه، بو آخان قانیمی گؤر.
ایسته‌سن کی بیله‌سن عاشق زارین نه چکیر-
سنسیز ای شوْخ، گل اوْزون چاک گریبانیمی گؤر!
زوْلفونه شانه وورآندا منی‌ده یادینا سال؛
ساچلارین تک قاریشان حال- پریشانیمی گؤر!
بیر باخیشلا منی مسحور ائله‌دین ساحیر تک،
غرق دریای غم ائتدین نئجه بو جانیمی گؤر!
منی ترسا کیمی سئحر ائتدین او شهلا گؤزوله،
آلدین الدن دینیمی، مذهب و ایمانیمی گؤر!
لاله تک باغریم اوْلوب قاره فراقیندا گؤلوم،
تیر – هیجرانیله سینه‌مده گؤلوستانیمی گؤر!
بیر گئجه گل«گؤزل»-ین کلبهٔ درویشی‌سینه،
آدینا حصر اوْلونان بیر دوْلو دیوانیمی گؤر!

دم وئریر منه

هر زامان فلَکدن سئوینج اوُمورام،
سئوینجلر یئرینه غم وئریر منه.
قوُرودوب آرزومو، دیلکلریمی،
گؤزلریم دؤلوسو نم وئریر منه.

حسرتین چکرم بیر آزاد یازین،
دینله‌یم بؤلبؤلون او خوش آوازین،
طبیعت گؤتوروب چالاندا سازین،
من زیله مایلم، بم وئریر منه.

بؤیوکدور آمالیم، من بیر اینسانام،
پروانه دئییلم هر اوْدا یانام،
ایسترم گوْنشی، آنجاق حئیرانام،
بس ندن حرارت کم وئریر منه؟

کؤنول، ظؤلمت دیرسه، هیجرین دیاری،
شمعین ایشیغیندان گؤز یوُما باری!
ویصال سَحَرینی او گئجه یاری،
گؤزومده جانلادیب دم وئریر منه.

یئتیرَر حقیقته

آسرَکم گوْن اؤزلو بیر فیسونکارین-
شؤوقو گؤزلریمه ساچیلان گوْندن.
عشقی‌نین چیچَگی عؤمرون یازیندا-
کؤنلومون باغیندا آچیلان گوْندن.

ائله سرخوْشام کی آییتماز منی،
نه شئیطان هَوَسی نه دئو نعره‌سی.
آنجاق اؤلرسم‌ده جان وئرر منه،
اینجه جانانیمین عیسی نَفَسی

سئورکن ایتیردیم عشقین پری‌سین،
اوْنو اوْلدوزلاردان سوْراغلاشیرام.
بعضاً‌ده خیالین اوْفوقلرینده،
اوْنونلا بیر سَحَر قوُجاقلاشیرام.

بیر گوْن گوْمان اوْلار آرزوم، اوُمودوم،
خیالیم چئوریلر واقعیّته.
سئودانین جذبه‌سی، ایناමین گوْجو،
یئتیرر ده منی اوْل حقیقته.

بیله ای کاش

کؤنلومـده اؤلان دردیمـی جانان بیله ای کاش،
گؤز یاشیمـــی اؤز اللـــری‌ایله سیلـه ای کاش.
یؤخــدور بـو اؤزوم سیـرّیمی دلداره دئیم من،
کؤنلوم آچا بو سیـــرّی، گله بیر دیلـه ای کاش.
بیر گؤنده چـاتام وصلینـــه، آرزومدو بو آنجاق-
بختیم یار اؤلا، دؤنمـه‌یـه گؤن بیر ایله ای کاش.
لوْطفیلـــه آچیـب دست- طبـابت اؤزو دلـبر،
درمان ائده قلبیمـــده اؤلان نیسگیلـه ای کاش.
هیجریلـــه بؤتـون هـر ایشیمی بنده سالیبدیر،
بیر چاره قیْلا وصلیله بو مؤشکــولـــه ای کاش.
عشقیـــن طریقینـده منه غمخـوار اؤلا هر آن،
آغلارسام اگر آغـلایا، گؤلسم، گـــؤلـه ای کاش.
من‌ده یانیـــرام بیرگؤلون عشقینـــده آمانسیز،
نالم یئتیشـــه درد بیلـــن بؤلبـــولـه ای کاش.
اوْلکی ســؤزو سؤیله«گؤزل»، شعرینی قوْرتار،
کؤنلومده اؤلان دردیمی جانان بیلـــه ای کاش.

اوتوتدون عهدینی

هله‌ده اؤخشاییر کؤنلومو،
اؤ سئودالی باخیشلارین.
سیلینمه‌ییب خاطیریمدن،
سئوگیدن آچدیغین دادلی حئکایه‌لر.
آه!
سانکی دؤنن ایدی-
گؤروشوب، دانیشیب سئویشمه‌ییمیز
وَ ویصاله دؤغرو تلَسمه‌ییمیز.
سانکی دؤنن‌ایدی،
آیریلارکن هؤوکوتمه چکیب، آغلاماغیمیز دا،
آند ایچیب،[3] ایلقار باغلاماغیمیز دا.
آنجاق ای وفاسیز!
اوتوتدون عهدینی،
قراریندا بئله قالمادین ندن؟
سنی گؤنش بیلدیم بو حیاتدا من.
بیر اوْلدوز قدَری-
دؤنیاما ایشیق سالمادین ندن؟
سؤیله گؤروم،
کیمین دؤنیاسینا-
نوْر ساچماقدا سان؟

سن اوْلدون

جادو گؤزلری‌نین باخیشلاریلا،
منی کمندینه سالان سن اوْلدون.
ملاحتده شیرین، حۆسنۆده لئیلا،
آغلیمی باشیمدان آلان سن اوْلدون.

سن آی هفته خیال، آی نادان گؤزل!
بو شاعیر کؤنلومو اوْینادان گؤزل!
بوْلاقدان دوٗم- دوٗرو، آینادان گؤزل!
باختیمی داشلارا چالان سن اوْلدون.

سینه‌م سیرّلارین سوْنسوز معدنی،
کؤنول دۆنیاسینا یوْل وئردیم سنی.
شیرین وعده‌لرله آلداتدین منی،
هر سؤزو، صؤحبتی یالان سن اوْلدون!

خیال پنجره‌سی

خیال پنجره‌سین آچاراق اۆره‌ک،
سنلی گۆنلریمه باخدی بو گئجه.
قاریشیب گؤزومون قانلی یاشینا،
سئوینجیم، کَدَریم آخدی بوُ گئجه.

آرزو باغچاسیندا آچان گۆل کیمی،
گؤزومون اؤنونده اوْلدون جیلوه‌گر،
دئدیم بس عشقیمین ایلک باهاریدیر،
دیرچَلدی ذهنیمده خوْش خاطیره‌لر.

آه... نه مؤحتَشم سعادت‌ایمیش
سنی گؤروب، آنیب سئوَن گۆنلریم.
عؤمرومون آن شیرین لحظه‌لریمیش،
او خوْش ساعاتلاریم او شَن گۆنلریم.

دؤیونجا باخمادیم حۆسنونه او گۆن،
بیلمه‌دیم آیریلماق اؤلورموش یاردان.
ایندی سوٚراغینی آلیرام سنین،
گاه سحر یئلیندن گاه اولدوزلاردان.

حیات سماسی‌نین گۆنشی‌سن سن،
من سنین هیجرینده سوٚلان نیلوفر.
بیلیرسن وارلیغیم سنه باغلی‌دیر،
پرده‌لر آردیندان چیخدا بیر سحر!

ایندی

سنله نشئه‌لریم آشیب، داشاردی،
سنسیز بیر گۆلوشه حسرتم ایندی.
آه قلبیم سنینله نه شاد یاشاردی،
اؤزوم، اؤز کؤنلومه غربتم ایندی.

سئویب، سئویلمَگین دادی باشقادی،
ویصال گۆنلری‌نین یادی باشقادی،
عاشیغین شؤهرتی، آدی باشقادی،
داستانا چئوریلن صؤحبتم ایندی.

سنله اوٚجالیردیم اوٚجالاندا من،
منی دۆنیالارا تانیتدیردین سن،
بو گۆن قیٚنار بیزی هر آیری گؤرن،
سن منه، من سنه تؤهمَتم ایندی.

بیر کیتابامسا

من درین معنالی بیر کیتابامسا،
بیر قانان الینه آلمادی منی.
اؤخویوب دؤشونن اؤلمادی منی.
تؤزلو بوُجاقلارا آتیلدیم آنجاق،
اؤزومو، گؤزومو بؤرودو تؤرپاق.
هؤرومجک قوُردونا آداخلاندیم من.
نه واختسا قاباریب تؤخوندوم گؤزه،
بیر نادان الیله واراقلاندیم من.

غریب عشق

بیرینجی گؤروشده سئودیک، سئویشدیک،
بیر کلمه‌ده دانیشمادیق آیریلدیق.
ایکینجی گؤروشده دانیشدیقسادا،
عشقیمیزدن سؤز آچمادیق آیریلدیق.

شیرین صؤحبتلری، دانیشیقلاری،
بوُراخدیق اؤچونجو گؤروشوموزه،
کیم گیرؤو ساخلایا بیلیب آنلاری،
دای قسمت اؤلمادی گؤروشمک بیزه.

بیر داها ویصالی گؤره بیلمه‌دیک،
صاباحا قالدیقدان بو گؤنون ایشی.
آرزونون ساچلارین هؤره بیلمه‌دیک،
بیزی تئز آییردی چرخین گردیشی.

بیلیرم پئشمانسان سن‌ده منیم تک،
کؤنلونو حسرتین اؤخلاری دلیر.
آه... سئومک، سئویلمک، بیلیندیرمه‌مک،
غریب عشقیمیزه یازیغیم گلیر.

سوْن گؤروش

او آخشام سنینله ویداعلاشاندا،
بیلسه‌یدیم بیر داها گؤروشمه‌یمیز-
گؤرونمز ایللره قالاجاق اگر،
گؤزوم دوْیاردیمی باخیشلاریندان،
آیاغیم بیر آددیم آتاردی مگر؟

هه، او گوْن سنینله ویداعلاشیردیق،
باشقا بیر گؤروشون اوْمودو بیزده.
دئمک بیز ابدی اوْزاقلاشیردیق،
بونو هئچ بیلمیردی اوْره‌گیمیز ده.

نه اوْلار لذّتی عؤمورون، گوْنون،
کؤنول حسرت‌ایله یاشایان یئرده؟
وئره‌رم عؤمروموْن قالانین بوْتون،
باخ، او سوْن گؤروشو وئرسه‌لر بیرده.

دوْست اَللَری

چوْخداندیر اوْخشامیر قوْلاقلاریمی
بیر عزیز دوْستومون مهربان سسی.
نوْرلو باخیشلاری، گوْلر چئهره‌سی،
سپمه‌ییر اوْزومه سئوگی عطرینی.
سیخمیر اللریمی بیر دوْست اللری،
او قاینار قانی‌نین حرارتیندن،
روحوم صفالانا جیسمیم ایسینه،
ارییه کؤنلومده غم، کَدَر قاری.
دوْستسوز دوْستلوقسوز اؤتولن دئییل،
بو حیات یوْللاری، عؤمور یوْللاری.
«قئیس»ده مجنون اوْلدو دوْست فرقتیندن،
تکلیک بیر تانری‌نین اؤزونه گلیب.
قلبیم کؤوره‌لیب،
گؤزلریم یوْل چکیب یوْرولدوغوندان،
قاتیب بیر- بیرینه گوْنوز- گئجه‌نی.
دوْمانلی ذیروه‌یه بنزه‌ییر باشیم،
آی جان- جیگریم،
یاریم- یوْلداشیم،
بیر دینله منی!
بیر دینله منی!

شاعیر دوٚستوم «گوٚنئیلی»- دن بیر مکتوب

یوٚلومو گؤزله‌ین گـؤزونه قـوٗربان
کئچیلمز کئچیتلـر کئچیب گلرم.
آیریلیق کوٚل- کوٚسو یوٚلومو کسسه،
سئـودا اوٚراغیـــلا بیـچیب گلرم.

یوٚللار آیاغیما قوٚی قوٚیسـون داغی،
آرزولار جامیمـا قاتیلسیــن آغی،
قوٚلوما حسرتلـر ووٗران بوٗخـاغـی،
اوٗمــود دیٛـرناغیــلا آچیب گلرم.

اوٚدون تک یاخیلســام یـاد اوٚجاغیندا،
کوٚل اوٚلوب داشینسام یئل قوٗجاغیندا،
بوٗلودا دؤنمکــله سئـوگــی داغیندا،
سئـل اوٚلوب آرانـا قاچـیب گلــرم.

آیاغیـم باغـلانســا بنده، قـانـدالا،
تیکیلـسه دؤوره‌مــده آشیلماز قالا،
یوٚللاردا یاتیشسا میـن قـادا- بـلا،
عشقیـــم قــانـادیـلا اوٗچوب گلرم.

دره- دؤز چئوریلســـه دریـن دنیزه،
داغدا کوٚلک اَسسه، قار چیٛخسا دیزه،
مولـوی قیبلــه‌ســی اوٗلو تبــریـزه،
«گـؤزل»، شمس ایزینی سئچیب گلرم.

شاعیر دوستوم «گونئیلی»-یه

سن ای حق یولونون دؤنمز یولجوسو،
غئیرتین چکی‌سی، عیرقین اؤلچوسو،
یولونون اوستوندن دریب کول- کوسو،
یئرینده گول- چیچگ آکَرَم گلسن.

بوراخ کونول سیخان یاد بوجاغینی،
گل قیزدیر وطنین اوز قوجاغینی،
آریدیب، سوپوروب داش، تورپاغینی،
یولوندا اینتیظار چکرم گلسن

یادلار دیلیمله‌ییب خریطه‌میزی،
گونئیلی، قوزئیلی ائدیبلر بیزی.
قیبله‌گاه ائیله‌ییب اولو تبریزی،
آیریلیق بیناسین سؤکرم گلسن

امینم سارسیلماز همّته سنده،
غالیب گله‌جکسن بَره‌یه، بنده،
اوچوروب مین قادا قالاسین من‌ده،
بیر سئوگی سارایی تیکرم گلسن.

یاز یاغیشی

خزان، آسمه باغچامیزدا،
قوْی چیچکلر بیر گوْل آچسین!
بوْلوت، چکیل ماوی گؤیدن،
قیزیل گوْنش ایشیق ساچسین!

لال اوْل بایقوش، اوْخوما سار،
شئیدا بوْلبول گلسین دیله!
یات قارا یئل، قالخسین نسیم،
تزه نفس وئرسین گوْله!

تیتیره‌سین اینجه یارپاق،
دالغالانسین یاشیل چمن!
عطیر سپسین اوْفوقلره،
لاله، بنؤوشه، یاسمن.

سازاخ، آسمه سوْیوق- سوْیوق،
داغ دؤشوندن باغا ساری!
دوْمان، یئری ذیروه‌لردن،
سئویندیرمه آج قوْردلاری!

قوْی اوْتلاسین قوْیون، قوْزو،
یاماجلاردا آیین- شایین.
سئیره چیخسین جئیران، مارال،
اوْولاقلاردا بیر آرخایین.

یئتر، آرتیق ایسته‌میریک،
نه پاییزی، نه‌ده قیشی.
کؤنلوموزون مورادی‌دیر،
یای تاخیلی، یاز یاغیشی.

قیزیم

او کؤرپه دیلینله آتا دئیَنده،
قوْل، قاناد وئریرسن سن منه قیزیم.
آتان‌دا، آنان‌دا، ائل‌ده، وطن‌ده،
گره‌ک دیر دیلینه گؤوه‌نه قیزیم.

دایاز گؤلجوکلره اوْکیان دئدیک بیز،
چیخدی یادیمیزدان دنیزلیگیمیز.
تاپداندی، آزیلدی عزیزلیگیمیز؛
قوْل اوْلدوق بیرنئچه دوْشمنه قیزیم.

قیریلدیق تَملدن، آیریلدیق کؤکدن،
اوْلدوق چیلیک- چیلیک آه، نئیله‌مکدن.
بیر قورو آد قالیب او اوْلو تۆرکدن،
بو گؤن تۆرک نسلی‌یم دئیه‌نه قیزیم.

آتا دئمَگینله منی بیر داها،
آرخایین ائیله‌دین آیدین صاباحا،
اؤز آنا دیلینه وئره‌رکن باها،
سن شرف قازاندین ائلینه قیزیم.

سن شاعیر قیزیسان، بیر تۆرک بالاسی،
قوْی سنی یاشاتسین وطن سئوداسی،
بوْتوْن دوْعالارین گؤزل دوْعاسی،
سعادت دیلَرَم من سنه قیزیم.

آی آنا

قوْی عالم اوْزونو چئویرسین مندن،
تکی‌سن اینجیییب کوْسمه آی آنا!
من حیات ذؤوقونو آلیرام سندن،
گل منیم روْزومو کسمه آی آنا!

بوْلبول مفتیل‌له‌نر دانسا گوْلشنی،
ایتیررم عؤمرومو ایتیرسم سنی.
اینسانلیق قایغی‌سی یاندیریر منی،
کسؤزرَن کؤزومه اسمه آی آنا

اگر اوْلماسایدی بو سؤزوم گوْناه
دئیَردیم آنادیر ایکینجی آللاه
تاخیلیر باغریما چکدیگین هر آه
گوْل، دانیش منیمله سوْسما آی آنا!

بوْکولن بوْیونون قاداسین آلیم،
تیتره‌ین سسی‌نین فداسی اوْلوم،
سنی دوْنیالارلا دَگیشمز اوْغلون،
آند اوْلا قوْیدوغون ایسمه آی آنا!

اینامیم، اوْمودوم، دیلَگیم سنسن،
آرخام سن، ائلیم سن، کؤمَگیم سنسن،
خئیریم، بَرَکتیم، هر نه‌ییم سنسن،
قوْربانام وئردیگین کیسمه آی آنا!

دوْستلاریم

بوْ گۆن کسیلیبدیر
سسی تئلفونون.
بوْ گۆن قاپیمی‌دا
چالان اوْلماییب،
حالیمی بیر خبر آلان اوْلماییب.

یالقیز چینار کیمی،
تَکلَنمیشم من.
یوز ایلین دردیله،
یوکلَنمیشم من.
چۆکوبدور باشیما
داغلارین چنی
دئیه‌سن دوْستلاریم
اوْنودوب منی!

سندن اینجیمَرم

سن باشدان آیاغا؛
خئییرسن منه.
سندن اینجیمَرم،
یوْخ اینجیمَرم.
باخ بوْ من،
بو پیچاق،
اوْ دا اللرین!
گؤتور اوْرَگیمه سوْخ،
اینجیمَرم.
سنسن گۆنده
منی یاخیب،
یاندیران.
سنسن ایلهامیمی آلوْولاندیران،
سنین زَهرین‌ده شکَردیر منه.
بوْتون وارلیغیمی بوْرجلویام سنه!

داش

داش دا اؤلسان ذیروه‌لرده اؤل باری،
قارتاللار اگیلیب اؤپسون اؤزوندن.
گؤتوروب بؤینونا آلچاقلیقلاری،
چیرکلی دابانلارین اؤپمه گؤزوندن.

گؤرموشم

هر قیزیل سارایین بینؤوره‌سینده،
وار، اوچموش داخمانین داشی، گؤرموشم.
هر زنگین آغانین یان- یؤوره‌سینده،
نئچه قولو، قارا واشی گؤرموشم.

بیری اطلس گئییر، زر قوبا گئییر،
بیری‌نین اگنینده بئزده آپریییر،
بیری باغ- پیلوْوو کبابلا یئییر،
بیری ایچیر یاوان آشی، گؤرموشم.

بیری کئف ایچینده داماغی چاغدی،
بیری‌نین قلبینه چکیلن داغدی،
جاوان وار ساچلاری قارکیمی آغدی،
قوجا وار شوه‌دیر باشی، گؤرموشم.

بیری آلچالماسا، بیری دیکَلمیر،
بیری اریمه‌سه، بیری کؤکَلمیر،
بیری کیچیلمه‌سه، بیری یئکَلمیر،
یامانلا بیر یئرده یاخشی گؤرموشم.

هر حئیوان قارنینا راضی‌دی، ماغیل-
اینسانی طاماهکار ائیله‌ییب عاغیل.
وارلیغی افسانه، حیاتی ناغیل،
فلکی ایشینده ناشی گؤرموشم.

قئناما آنا

شاعیرم دؤشونجه ایلک گرَگیم‌دیر،
حیاتیم، شام کیمی اریمَگیم‌دیر
قایغی‌سیز، دۆیغوسوز کئچن بیر عؤمور،
یاراشماز آدیما، سانیما آنا!
منی دالغین گؤروب قئناما آنا!

یالانی «قالای»دا، گئرچگی «هیس»ده
آیرینی ذیروه‌ده دۆزوسه دۆزده،
تیکانی دیبجکده، چیچگی «سیس[1]»ده
گؤرنده اؤد دؤشور جانیما آنا!
منی دالغین گؤروب قئناما آنا!

بیر تۆخون یانیندا اۆوونور یۆز آج،
مرد وار کی اۆلوبدور نامرده محتاج،
هر یئرده، هر ایشده گؤرورم تاراج،
باخدیقجا من دۆرت بیر یانیما آنا.
منی دالغین گؤروب قئناما آنا!

[1] سیس: چن، دۆمان.

آن مؤدهیش دلی‌ایمیش ویجدانسیز عاقیل،
مین آدام بیر راکئت(بوْمبا) قاباغی دئییل،
هر آن بیر هابیلی اؤلدورور قابیل،
خوْش اؤلوم من هانسی آنیما آنا!
منی دالغین گؤروب قیْناما آنا!

دنیزم دئینده دایاز گؤلجه‌لر
سوْنسوز عوممانلارا یازیغیم گلر
آه... نه‌لر گؤرمه‌دیم دوْنیادا، نه‌لر
قارا قاتماسین کی، قانیما آنا
منی دالغین گؤروب قیْناما آنا!

قلمیم

یوْلداش منی آتدی، یار منی آتدی،
آماندیر سن منی آتما، قلمیم!
طالئعیم آگیلدی، ایقبالیم یاتدی،
تکی سن آییق اوْل، یاتما، قلمیم!

سحر یاز، آخشام یاز، آنجاق بئله یاز،
هر سؤزو قلبیرله، اؤوسه، آله، یاز!
نه یازسان وطنه، خالقا، ائله یاز،
اؤز بوْرجونو سن اونوتما، قلمیم!

عصرین هئچ ایشیندن اوْلما خبرسیز،
چَرخین گردیشیندن چؤکمه‌یه‌سن دیز،
یاز، یارات قالارقی اثر قوْی یوْز- یوْز،
اَبَدی گوْنش اوْل، باتما، قلمیم!

آجی‌دا اؤلورسا یاز حقیقتی،
آختارما تعریفی، گزمه شؤهرتی،
نسیللر وئره‌جک سنه قییمتی،
اؤزونو اوٌجوزا ساتما، قلمیم!

کَلَفجه سایاغی گئتمه دؤلانباج،
گله‌جک عشقینه قاناد آچ، قوْل آچ،
بشر حیاتینا یئنی بیر یوْل آچ،
باشینی ایزلرده قاتما، قلمیم!

گیلئیلنه - گیلئیلنه

او، هر واخت گیلئیلنه - گیلئیلنه،
بئله دئیَردی منه:
- آشی، سن!
هارانین شاعیری‌سن؟
بوْل - بوْل شعیر یازیرسان،
گؤنشه، آیا، اوْلدوزلارا،
مینیب خیال کؤهلَنی‌نه،
گئدیرسن نه بیلیم هارا - هارا.
هیسلی دامدا اوْتوروب،
رنگینی گؤرمه‌دیگین، عطرینی آلمادیغین -
بنؤوشه‌دن، قرنفیل‌دن، نرگیزدن یازیرسان!
ذیروه‌سی قارلی داغلاردان،
بارلی - بوٌداقلی باغلاردان،
نه بیلیم،

یاشیل اوْرماندان، زوْمرود ساحیلدن،
دالغالی دنیزدن یازیرسان.
هر نه‌دن یازیرسان، آنجاق،
گئجه- گوْندوز قاباغیندا-
بیر قوْل کیمی چالیشان،
هر دردینه اوْرتاق اوْلوب هر اوْدونا آلیشان،
گئجه‌نین یاریسیندا-
شعیر یازیرام دئیه،
یوْخوسونا حارام قاتدیغین،
گوْندوزلر اوْشاق کیمی،
یالان وعده‌لر ایله-
یوْز یوْل آلداتدیغینا،
بیرجه مصرع یازماغا-
نه الین گلیر، نه اوْره‌گین بئله!
اوْنون دئدیکلرینی-
سالاردیم ظارافاتا من گوْله- گوْله،
سن نه‌ییمه گره‌ک سن،
آخی نه‌ییمه لازیم؟
آخی سنین نه‌یینه،
نه‌یینه شعیر یازیم؟
- دئیه،
...لاپ ایندیجه یئتیشمیشم ایشدن،

هم آج، هم سوْسوز همده یوْرغونام من،
بیلمیرم ندن؟
سؤنوکدور چیْراقلار!
سوْسوب ساماوار،
دیبجکده،
گوْللری توْز بوْرویوب،
ساعاتسا تاخجادا کیرییب،
ائو- ائشیک-
سوْیو سوْوولموش دگیرمانا بنزه‌ییر، یئنه-
یقین اوْ،
قوْناق گئدیب.
دده‌سی ائوینه.

ائیله‌یه‌سن

نگـران- نگـران باخمـا صابـاحـا،
قلبینی گئنیش توت سێغین آللاهـا!
دۆنیادا نه وار کـی عـؤمـوردن باها،
اونـودا حسـرتله ضای ائیله‌یه‌سن؟

دۆنیا هئچ کیمسه‌نین ننه‌سـی دئییل،
باجیسی، قارداشـی، دده‌سـی دئییل،
چرخ اؤز گردیشیندن دؤنه‌سی دئییل،
نه‌قـدَر آه ایلـه وای ائیلـه‌یه‌سن.

نه‌دیر دۆیونلنمیـش او قاش، او قاباق؟
دیٔ، دانیش، گۆلگولن اوْرَکدن هر واخ.
عؤمـورکـی دئییرلـر بو گۆندور آنجاق،
نه معلـوم هفتـه‌نی آی ائیله‌یه‌سن؟

حیاتیـن مایاسـی عـذابـدی درددی،
وارلیغین معنـاسـی شیـرین زحمتدی،
سئـوینج‌ده کـدرده بؤلـونن حـددی،
نه‌قـدَر اؤزونـه پـای ائیلـه‌یه‌سن.

دئمیـرم دۆنیـادان سـوْ کیمـی آخ گئـت!
«گؤزل» بیر اثر قوْی، بیـر ایز بـوْراخ گئت!
باجارسان تَلَسمـه، بیـر آز بئـواخ گئـت!
بلکـه بیـر یازی‌دا پـای ائیلـه‌یه‌سن.

قوُم تپه

بیر یانین نادارلی، بیر یانین صوْفیان،
بیر طرفین چیلله خانا قوُم تپه!
بیر یانین دؤزه‌نلیک گؤز ایشله‌دیکجه،
قوْووشوبدور بیابانا قوُم تپه!

قیْزیل‌دیر توْرپاغین، گؤموشدور هاوان،
قوْینوندا بسله‌نیب چوْخ ایگیت جاوان،
سؤفرنده چؤره‌گین یئییلمز یاوان،
نعمتلرین گلمز سانا قوُم تپه!

بوُغدا تارلالارین بنزر دنیزه،
تاخیلین یوْللانار تای- تای تبریزه،
باخیرام بیر یاندا چکیلیب دؤزه،
نئچه زاووْد وَ کارخانا قوُم تپه!

یای اوْلجاق یایلاغا چیْخار ائلاتین،
«میشوْو»دا کئچیرَر اوْچ آی حیاتین،
پاییزدا قیْریلار قندین، نباتین،
توْی توتولار قیْز- اوْغلانا قوُم تپه!

بیر واخت مال- داوارین گلمزدی سانا،
جوْت- جوْت دؤزولردی دوه‌ن کروانا،
ایندی دوه‌لرین دؤنوب نیسانا،
یوک داشییر هر بیر یانا قوُم تپه!

خاطیره دفترین دوْلودور، دوْلو،
بو یئردن «قَشَم»ین دوْشوبدور یوْلو،
کربلا «شاهباز» کیشی چؤره‌کلی، سوُلو،
حؤرمت ائدیب او مهمانا قوُم تپه!

اوْخویاندا «تیمور»عمی خرمنده،
اوْنون حزین سسی دوْشردی کنده،
«نور ممّد» ذیل سسله موُغام دئیَنده،
روح وئرَردی هر اینسانا قوُم تپه!

هل‌ده ایستی دیر صنعت اوْجاغین
«کریم»ی یئتیریب دوْغما قوْجاغین
قابل مغنّی‌سی ائلین، اوْیماغین
سنده گلیب بو جهانا قوْم تپه!

«میناخور» قوْموندا، «آغ دوْز»ده بیر واخ
آتیلیب دوْشردیم هی شیْلتاق - شیْلتاق،
من سنین اؤز شاعیر اوْغلونام، آنجاق-
سن منه بیر گؤزل آنا، قوْم تپه!

(دکتر علی کمالی‌نین خاطیره‌سینه)

بیر گوْن «کمالی»سیز قالماسین وطن

اونا اؤلوب دئسک، سهو اوْلار بو سؤز،
داهی‌لر یاشایار اؤلندن سوْنرا.
یازیب، یاراتدیغی هر اثر، هر ایز،
عؤمرونو داشییار اؤلندن سوْنرا.

اوْنون همتّیله «رزّاقی»، «تئلیم»،
خالقین یادداشینا کئچدی ابدی.
یوْخ، یوْخ یارادانا یاراشمیر اؤلوم،
او، ائلین قلبینه کؤچدو ابدی.

اؤلوم گرَکی دیر اؤز کیملیگینه-
قایغی‌سیز، دوْیغوسوز یاناشانلارین.
او کی عؤمور بوْیو آنا دیلینه-
حصر ائتدی وارلیغین، صرف ائتدی وارین.

اؤزونو دؤشۆنوب، دؤیاندان بَری،
اؤ، لاقئید قالمادی تۆرک دۆنیاسینا.
آچیلسین اؤلکه‌نین قوٚی سرحدلری،
تۆرک ضیالی‌لاری گلسین یاسینا.

واختسیز ایتیردیکسه بیز کمالی‌نی،
اوٚنون کمالینا احتیاجلی‌کن.
اؤزو یئتیرمیشدی یوز کمالی‌نی،
بیر گۆن کمالی‌سیز قالماسین وطن.

یاغیش

آرتیق،
یئرین تب ایچینده یاندیغینی،
کایناتین جاندان اوٚساندیغینی،
دوٚیوب یاغیش،
باغیشا باشلامیش.
دؤنن آخشامدان بری-
چیمیزدیریب داغلاری،
امیزدیریب چؤللری،
بنزین وپترول
تؤستوسوندن،
«ایچین چالان شهری» دؤشونوب آنجاق.
آن پارلاق
و زانباق- زانباق-
داملالاریلا گلیب بو سفر،
هارایا، دادا.
دؤنن آخشامدان بَری،
یامان دینجَلیب شَهَر،
میکروبسوز هاوادا.

یادینا من دۆشه‌یدیم

پاییــزین نفسیلـه الــوان گـۆللـر سـۆلاندا،
خزانیـن بارماقـلاری یارپاقــلاری یــۆلاندا،
هانسـی بیـر حادثه‌دن اۆره‌ک غملـی اۆلاندا،
یادیما سن دۆشرسن، یادیما سن دۆشرسن.

داغلاری چن بـۆرویوب، گـؤی اۆزو قارالاندا،
گۆنشیـــن رنگـی سؤلوب اۆفـوقلـر دارالاندا،
بۆلبولون مسکنینـــی بیــر داهــا سار آلاندا،
یادیما سن دۆشرسن، یادیما سن دۆشرسن.

طبیعـت اۆز رنگینـــی یئنـــی‌دن دَیـیشنده،
باهاریـــن ایـلک نسیمــی چمنلـه اۆپوشنده،
بنؤوشه رقص ائله‌ییب بۆلبــوللـر اۆتــوشنده،
یادینا من دۆشه‌یدیم، یادینا من دۆشه‌یدیم.

شعریم

آغیرلاشیر اۆره‌گیم،
یامان آغیرلاشیر.
دئیه‌سن بوْلوتدور دؤلوب یازدان،
یاغاجاق بیر آزدان،
آغ قاناتلارا.

دوْیغوم، آنلامیم،
گۆزگولرده آیدینلاشینجا،
ترله‌یه‌جک، قیْزاراجاق، بؤزاراجاق،
ایلهامیم.

یاخود،
تاپدانا- تاپدانا اؤله‌جک عاریندان.
یاخود،
قوْووشاجاق گۆنشه ویقاریندان،
شعریم.

آتامی دینله‌ییرم

یئری بۇش گؤرونور یوٚخاری باشدا،
ائو اوْنسوز ائله‌بیل قاشسیز اۆزوکدور،
شکیلی دیوارا سؤیکه‌نیب قالیر،
مین- مین خاطیره‌نی یادیما سالیر؛
آتامی دینله‌ییرم.
باخیشی یازیلیب پنجره‌لره،
سسی قاپیلارین لئنتیاسیندا.
هر آچیب اؤرتدوکجه دوٚیولور سسی،
دوٚرور گؤز اؤنونده گوٚلر چئهره‌سی؛
آتامی دینله‌ییرم.
بعضی کئچیدلردن کئچیرم بعضاً،
دئیه‌سن بو یئردن بیرده کئچمیشم.
بعضی آنلار بئله تکراردیر منه،
باخدیقجا اؤزومه، من دؤنه- دؤنه؛
آتامی دینله‌ییرم،
آتامی.

اینسانلیق، اینسان

سؤندوردوم ایچیمده تاماح اوْدونو،
کئچدیم بو دوْنیانین ائلغیملاریندان.
داددیم آزادلیغی،
آزاده‌لیگی.
دوٚیدوم کی نه‌ایمیش اینسانلیق، دئمک-
آنلادیم کیم‌ایمیش
- دوْنیادا اینسان.

اوْ گله‌جک

او گئدنده سؤز وئردی کی،
ذیروه‌لری قارا دوْمان بۆرومه‌دن،
قانلی، قادالی گۆنلرده-
عؤمورومۆز چۆرومه‌دن،
گۆنلریمیز گؤی اسگی‌یه تۆتولمادان،
قاییداجاق؛
و اؤزو ایله گتیره‌جک بیر شن باهار.
...خبر وئریر اؤتن قوْشلار،
اسن کۆلک،
هر نه‌قَدَرَ گئجیکسه‌ده،
اوْ، گله‌جک،
اوْ، گله‌جک.

اوْنو آراییرام

اوْ، بیر جۆت گؤز دوْلوسو سئوگی،
بیر اۆره‌ک عشق،
تعارف ائتدی منه،
دؤنه- دؤنه.
من ایسه،
قاینار بوْلاق باشیندا،
سوْ گزیردیم سوْسوز- سوْسوز!
آه،
اوْنو آراییرمیشام اوْنلو،
آه،

اوْنو آراییرام اوْنسوز.
منه باخ!

کیمه قالیبدی

بوُراخ بو دۆنیانین تشریفاتینی،
دۆنیا کیمینکی‌دیر، کیمه قالیبدی؟
دئییرلر: آللاهلیق ائدیردی فرعون،
اوْنو دا تاختیندان دۆنیا سالیبدی.

نه‌قَدَر اؤلسادا ثیروتین، وارین،
بئش تیکه یئجه‌یین دۆیاجاق قارین.
بیر چؤپده آپارا بیلمه‌دی قارون،
دۆنیا هرنه وئریب یئنه آلیبدی.

«گؤزل»یم سن چالیش علمه، صنعته،
قوْیما اؤز عؤمرونو معناسیز اؤته،
کیم خیدمت ائیله‌ییب بشرییّته،
بو دۆنیا دوُردوقجا آدی قالیبدی.

مصلحتچی‌لر

یالان دانیشماغی باجارمیر دیلیم،
آیری ایش گؤرمه‌یه گلمه‌ییر الیم،
صداقت حیات‌دیر، خیانت اؤلوم،
اؤلمک ایسته‌میرم مصلحتچی‌لر!

هر ایشده وارامسا امانتدارام،
حالال چؤره‌گیمه قاتمارام حارام،
اؤزگه‌نین حاققینی نه‌قَدَر وارام-
بؤلمک ایسته‌میرم، مصلحتچی‌لر!

«گؤزل»-ه گرَکمز بو قَدَر قیناق،
تانری‌نین اؤنونده او وئریر سیناق،
حیاتی نه اوْیون، نه ده اوْیونجاق،
بیلمک ایسته‌میرم، مصلحتچی‌لر!

گۆنشله چیٛخ، گۆنشله بات

«آتالار سؤزو»

ایش دئیه هر سحر گۆنشله چیٛخیب،
گئجه آیلا ائوه قاییتمالی‌ییق.
گئجه دینجلیریک گۆندوز ایشله‌یک،
گۆندوز ایشله‌ییریک گئجه دینجلک.
بیز ایشله‌مه‌ییریک یاشاماق اۆچون،
بلکه یاشاییریق ایشله‌یک بئله!
بودا غریبه کی بو فلاکتین-
بیز منتّی‌نی‌ده چکیریک هله.
بو بیزیم باختیمیز،
بو طالئعیمیز.
نه‌بیلیم سوٚچلویوق یاخود اؤزوموٚز،
ایشه چئوریلیبسه بوٚتون عوٚمروموٚز،

هر واخت قیسمتیمیز بیر احتیاجدیر،
اگنیمیز چیٛلپاقدیر، قارنیمیز آجدیر.
دئییرم نه اۆچون یارانمیش گؤرَن،ح
دنیز ساحیللری، داغ ذیروه‌لری،
آنا طبیعتین کؤنول اوٚخشایان-
آلوان نعمتلری، گؤزللیکلری؟
همیشه بو سوٚرغو دیلیمیزده‌دیر.
نه‌بیلیم بلکه‌ده باخ بو سوٚرغونون،
آن آیدین جاوابی اؤزوموزده‌دیر.

داییم قیزی ثریّانین خاطیره‌سینه

او مین بیر دئییلن آرزو- دیلگین-
هله حاقلامادان یوزده بیرینی،
یازدا خزان گؤرموش آناسی کیمی،
طالئعه تاپشیردی کؤرپه‌لرینی.
کؤکره‌دی قاسیرغا، پؤسگؤردو کؤلک،
عؤمور باغچاسیندا سؤلدو بیر چیچک.

آناسیز قویسا دا طبیعت اونو،
آنالیق بؤیونا خوش بیچیلمیشدی.
حاییف کی او چینار بؤیو- بوخونو،
درد- غم الیندن چوخ کیچیلمیشدی.
او واختسیز دگیشدی اؤز دونیاسینی،
گؤیده ملکلرده توتدو یاسینی.

او سئویملی قیزی ائلین، اوبانین-
گونش تک دوغولدو، آی تک اریدی.
عزرائیل قییمادی آلماغا جانین،
اؤ، اؤزو اؤلومه ساری یئریدی.
حیات سماسیندا بیر اولدوز آخدی،
بوتون کایناتی یاندیریب یاخدی.

پئشمانلیق

او سؤزلو، سئودالی باخیشلارینی،
خاطیرلادیقجا هر دم،
چؤکور کؤکسومه غم،
آلیشیر اوره‌گیم،
أرییر گؤودم.
پئشمانلیغین
جیزیر ایپلی
قان یاشلاری،
اؤیور هر بیر گؤزومو.
آمان تانری، آمان تانری،
نئجه قیناماییم اؤزومو؟
باخیشلارینی-
دینله‌مه‌دیگیم اوچون.

چرچی

بئش- آلتی بسته سانجاق،
آلتی- یئددی داراق،
یئددی- سکگیز دنه گۆزگو،

و

بیر آز اؤیونجاق،
سدّ- معبر مأمورونون گؤزوندن ایراق،
نه ساتاجاق؟
نه قازاناجاق؟
دوْغرو سؤزدور واللاه،
روزی‌یه ضامین‌دیر آللاه.

گلمه‌دی

«گؤزله، گله‌جه‌گم آل- البت»،- دئدی.
من ائله بیلدیم کی، حقیقت دئدی.
گؤزلریم قاپیدا، قولاغیم سسده،
آسیلدیم زامانین چرچیوه‌سیندن،
توْموخدوم عنوان‌سیز تئلفون سسیندن،
اوْموخدوم قاپیمی دؤیـن اسیندن.
یئرده من آسیلی، گؤیده اوْلدوزلار،
چکدی گؤزلریمی دارا اینتیظار.
گلدی اوْلدوزلارین گؤزله‌دیکلری،
اوْ، اوْن دؤرد گئجه‌لیک سئویملی قمر.
گۆموشه بۆروندو بۆتون اوْفوقلر،
کئچدی او گئجه‌دن نئچه فصیللر،
بیلمیرم اوْنوتدو اؤز ایلقارینی،
یا آیمَک ایسته‌دی دؤز ایلقارینی.
منیم گؤزله‌دیگیم او نازلی دلبر،
گلمه‌دی-
گؤزومو آسیلی قوْیدو.

یازیچی و ادیب اوستاد«منظوری خامنه»نین خاطیره‌سینه

آغلاییردی چؤللر گؤردوم

تبریزدن خامنه دئیه،
یوْلا دوْشدوم من «گوْنئی»-ه
غم چیله‌نیب یئره- گؤیه،
آغلاییردی چؤللر، گؤردوم.

قارا گئیینمیشدی داغلار،
سوْلوخموشدو باغچا- باغلار،
باییردا اوْت- علف آغلار،
چای- چمنده گوْللر گؤردوم.

اوْره‌کلندیردیم ارکیمی،
گؤردوم، دیندیردیم هر کیمی،
یاد ائدیر پیغمبر کیمی-
«منظوری»نی، ائللر، گؤردوم.

کیم ساخلاییب ائل خطرینی،
یوْرد خطرینی، دیل خطرینی،
ساخلایاجاق بیل خطرینی-
هر زامان نسیللر، گؤردوم.

آیریلدیق

ایکی گئجه ایکی گوْندوز،
دئدیک، گوْلدوک، دانیشدیق بیز.
دئییلمه‌میش قالدی یوْز- یوْز-
واجیب سؤزوموز، آیریلدیق.

طالع سالدی عنادینا،
دوْشدوک آیریلیق اوْدونا،
دؤندو پاییز بوْلودونا-
ایکی گؤزوموز، آیریلدیق.

نه شیرین‌میش ویصال دادی،
اوْنوتموشدوق هر بیر زادی،
اوْره‌گیمیز آیریلمادی،
جبراً اوْزوموز آیریلدیق.

او، اوْغرادی غریبلیگه،
کؤنلو- وطن دئیه- دئیه،
اوْرک گؤینه‌یه- گؤینه‌یه-
دؤندو اوْزوموز، آیریلدیق.

پوچتا قوطوسو

بۇلوتلارا قاخینج، اۇلدوزلارا قیسقانج اۇلان-
عالی بینالار، چیلچیراقلی اۆتاقلار سیزین.
شۆشه کیمی خیاوانلار،
پارکلار، رستورانلار،
نه بیلیم،
یایلاقلار، آرانلار،
یئر- گؤی بۆتون هر نه وار سیزین.
تکی-
قنۆو قیراغیندا دقتسیز قالان،
تۆزا بۇلانان،
پۆچتا قۇطولاری‌نین-
بیر گۆنلوک،
هه-
بیر گۆنلوک-
آچارینی و ایذنینی تاپشیرین منه!
سئچیم،
و-
اۆخویوم دؤنه- دؤنه سئوگی مکتوبلارینی.
اۆخویوم ایستی- ایستی،
بو منه بسدی، بو منه بسدی.

بیر کۆچه‌ده...

بیر کۆچه‌ده چیینین- چیینه سؤیکه‌نیب ائولر،
بیری سۇواخ، بیری کرپیج، بیری مَرمَر.
بیر کۆچه‌ده قۆنشولوقدا یاشاییر،
نئچه عائیله.
کیمی‌نین پیشیگی بالیق قۇسور،
کیمی‌نین اۇشاغی آجیندان کۆسور.
بیر کۆچه‌ده...

یادیما دۆشدو

بو گـۆن واراقـلادیـم خاطیـره‌لـری،
دۇردو گـۇز اۆنونـده گنجلیک ایللـری.
گؤزل «آروتـق»ده بیـر گـۇزل پـری،
سئودیگیم او واختلار یـادیما دۆشدو.

بعضاً بیـر بوُجاغا سیغینیب گئجـه،
هـر نــه‌دن دانیشدیق دان سؤکولونجه.
سئویـرَم کلمـه‌سـی دیلـه گلینجـه،
تیتـره‌یـن دۆداقـلار یـادیمـا دۆشدو.

اوُچـدو بیر قوُ کیمی عشق دریاسیندان،
قـوُرتولا بیلمـه‌دیـم غم دالغاسیندان،
اوْنـون فـرقتینـدن، آتا یـاسینـدان،
گؤردوگوم او داغـلار یادیمـا دۆشدو.

توُتـدوم سـؤراغینـی اَسَن کوْلکـدن،
آلدیـم عطیرینــی گوْلدن، چیچکـدن،
اینجیدیم باختیمدان، کوْسدوم فلکدن،
ثمرسیـز سـؤراغلار یادیما دۆشدو.

حراستی

بؤیوک داغچی«حسین حراستی»نین خاطیره‌سینه

اؤز ائلیندن، اوُلوسونـدان سارسیلمـایان گۆج آلدیقجا،
قاسیرغادان، قار- بؤرانـدان دؤنـه- دؤنـه باج آلدیقجا،
آل چاتمایان ذیروه‌لـره آددیـم- آددیـم اوُجالدیقجا،
اوُجـالـدیـردی یـوُردومـوزو، ائلیمیــزی حــراستی.

«ائورئست»ده، «آلپ اوْروز»دا یالچین‌لاری آشا- آشـا،
بوُلودلارین آرخاسینـدا قارتالـلارلا بیـرگـه، قـوْشا،
آذربایجان ماهنی‌سییـلا هـارای سالیب داغـا- داشـا،
اوْخـودوقجـا دیرچَلـدیردی دیلیمیـزی حـراستی.

قایا دئییـل، یـوْکسَلـه‌رک اینسانلیغیـن ذیروه‌سینه،
دؤنـدو «پامیـر» داغـلاریـنـدا ابـدیّت نغمـه‌سینـه.
حکّ اوْلوندو آدی خالقیـن بؤیوک گوْوَنج لؤوحه‌سینه.
اؤلـومـویلـه سئنـدیرسا دا بئلیمیـزی حـراستی.

او کۆچه‌دن

بیر واخت او کۆچه‌دن بیر قیز اؤتردی،
اؤنون پیشوازینا چیخیردی گۆنش.
قیزیل یاناقلاری تۆتر- تۆتردی
هر سحر جانیما سالاردی آتش.

بو گۆن او کۆچه‌دن چوخ قیزلار کئچر،
هئچ بیری من سئوَن او قیز دئییلدیر.
کؤنلومه بیر خیال تسلّی وئرر،
آرزونون اؤزوده یالقیز دئییلدیر

گۆلۆم

سن ندن بو قدَر اۆره‌گه یاتان،
نه اۆچون بو قدَر عزیز سن گۆلوم؟!
بوٚتجا دا سئویملی اؤلارمیش اینسان؟
اؤلدوقجا گؤزَلسن- تمیزسن گۆلوم!

آند اؤلسون گؤیلره، آند اؤلسون یئره،
اونودا بیلمیرم سنی بیر کره.
کؤنول وئرمیشم‌سه بیرجه نفره،
یقین کی، سن اوسان، هنیز سن گۆلوم!

چیخدین طالئیمه شعرله ایلهاملا،
گیردین اۆرَگیمه درین ایناملا،
من عشقین اوجوندان دامان بیر داملا،
سن اوجسوز- بوجاقسیز دنیزسن گۆلوم!

سیگارئت

سئوینَنده بیر پؤک ووُردوم،
داریخاندا ایکی پؤک.
سئوینجیمی، کَدَریمی کؤل قابینا قالادیم.
تۆتون اکن بیر قازاندی،
بؤکن ایکی، ساتان اوْچ.
من عاغیلسیز پوْل‌دا وئردیم زَهَرینی یالادیم.
قدیمکی‌لر سؤموک کیمی،
سؤمورارْدی مؤشلویو،
اوْشاق‌ایدیم ظَن ائدردیم-
بالدی، قنددی سیگارئت.
زامان کئچدی، قضا ووُردو من‌ده اوْلدوم تۆستوچو.
درمان دئییل-
گؤردوم اوْزو بؤیوک درددی سیگارئت.

کؤنلوم

هر کس‌ده بیر قَدَر هوْش آزلیغی وار،
دئمک‌ده اوْلماز کی ناسازلیغی وار.
بیری‌نین قلمی،
بیری‌نین بؤرکو،
بیری‌نین دفتری یادیندان چیْخیب.
قالیر دوْست الینده،
قوْهوم ائوینده.
منیم‌ده بیر زادیم چیْخیر یادیمدان،
منده راست گلیرسن غریبه ایشه.
گؤروشوب، دانیشیب آیریلان زامان،
کؤنلوم دوْستلاریمدا قالیر همیشه!

گؤلومسه

من، آذربایجانلی، سن،نم هارالی؟
سؤیوموز فرقیلی دیلیمیز باشقا.
قالمیشام، نئجه-
نئجه ایناندیریم سنی سئوگیلیم؟!
کؤنلومده کؤکره‌ییب جوْشان بیر عشقه،
بیزیم کی آرادا دیلماجیمیز یوْخ.
بونودا سن بیل،
آنجاق هئچ قیْفیل‌دا آچارسیز دئییل.
سن منیم دیلیمی باجارماییرسان،
من سنین دیلینی بیلمه‌ییره‌مسه،
قوْی من گؤلومسه‌ییم سن‌ده گؤلومسه.
گؤلوش آرزولارین خوْش نغمه‌سی‌دیر؛
گؤلوش دوْیغولارین ترجمه‌سی‌دیر.

نه بیله‌جکدی؟

زحمته، عذابا کؤنول وئرمه‌یین،
فیَرتانا گؤرمه‌یین، طوْفان گؤرمه‌یین،
دنیز دالغاسینا سینه گرمه‌یین،
گؤوهرین قَدرینی نه بیله‌جکدیر؟

اؤیرنمک عشقیله آبدال اؤلمایان،
دؤشونجه آختاریب فیکره دالمایان،
عؤمرونده الینه قلم آلمایان،
جؤوهرین قَدرینی نه بیله‌جکدیر؟

کؤنلو ساز تئلینه بنزه‌مه‌یین کس،
اینسانلیق آدینی داشیییر عبث.
اؤنداکی نه شوْر وار، نه شؤوق، نه هَوَس،
هوْنرین قدرینی نه بیله‌جکدیر؟

ایسته‌سن لعنتله گلمه‌یه آدین،
قایغی‌سین چکه‌سن گره‌ک ائولادین.
آتا تربیه‌سی گؤرمه‌سه قادین،
او، ارین قَدرینی نه بیله‌جکدیر؟

سن اوْلماسایدین

سنی سئومه‌سه‌یدیم اینان کی البت-
دئیَردیم،- یالاندی سئوگی، محبّت.
انتحار اوْلسادا اؤزو جینایت،
قالمازدیم جاهاندا سن اوْلماسایدین.

کؤنلومده وارسا دا وارلیق هَوَسی،
سئومه‌دیم بو دۆنیا آدلی قَفَسی،
محنتدن یوْغرولان بیرجه نَفَسی،
چکمزدیم بیر آن‌دا سن اوْلماسایدین.

منیم هر اوْمودوم، دیلَگیم سنسن،
جیسمیم سن، جانیم سن، اوْره‌گیم سنسن،
دئییرَم بئله کی گره گیمسن، سن،
اوْلمازدیم هئچ اوْندا سن اوْلماسایدین.

سنسیز

کئچیدلردن-
سۆرو- سۆرو-
گلیب، کئچر آداملار؛
ایللاه- ایللاه آخشاملار.
گۆنده،
یۆز- یۆز-
اینسان بئله چیْخارسادا قارشیما،
آنجاق،
سنسیز،
چؤلده وَ یوْل قیراغیندا-
سوْلان یالقیز بیر آغاج تک،
حزین حسرت کوْلکلری-
دؤیور مُدام باشیما.

اهلی اینسان، وحشی اینسان

سۆد قوٚخولو کؤرپه‌لرین قانینی-
شربت کیمی ایچنلره-
اینسان دئسک،

بس،
قارینجا یووٛاسیندان-
بارماق اوٚسته کئچنلره نه دئیه‌ک؟

اینسانلاردا،
حئیوان کیمی ایکی یئره بؤلونوب،
اهلی اینسان، وحشی اینسان-
عنوانینی آلسین گره‌ک!!!

گوٚلونج

بوٚلوتلارین،
گوٚنشه دابالاق آتماسی
گوٚلونج،

و
سازاغین،
قار چیچَگینه شاپالاغی
اوٚندان بَتَر.

یئتر،
چاتین کؤچونوزو؛
ای شاختالی گئجه‌لرین
قالیقلاری!

شام

آتمَل بئیینلی،
قیسیر اؤرَکلی، چوْماق بیلکلی و یاراسا دیلَکلی‌لر،
نئچه شامی یانا- یانا-
بیر- بیر دریب داغلادیلار گئجه گؤزو.
ایری- ایری-
تیترلره عکس ائتدیردی گوْنده‌لیک‌لر

دوْنیا بیلدی.

هم آغلادی،
هم‌ده گوْلدو،
بوخبری،
اوْخویانلار، ائشیدنلر-
سئوَرتلیک آخشامیندا-
رحمیسیزجه سؤندورولن شاملار اؤزو
آلیشیب‌می یاناردیلار-
قانا- قانا؛
آلیشقانلیق گوْناهینا-
داغلانماقدان
قوْرخسایدیلار؟!

قارا گیله

اوْرَگیمین،
سنین اوْچون گره‌ک اوْلان حیصّه‌سینی-
گؤزلریمین بَبَگیندن اوْخودون کی،
چکینمه‌دن-
جوْشقون چایین-
قیْبی‌سیْندا توْنقال قوْردون گوْله- گوْله.
یوْخسا-
قارا یاسالارا قارشی دوْردون بیله- بیله؟
یا،
ایسته‌دین دئیه‌سن کی:
- اوْزده دئییل، ایچریده اوْلمالی‌دیر حالال- حارام.
آنجاق منه گؤستردیگین-
امینلیگه-
منّتدارام،
قاراگیله!
قاراگیله!

سندن سوْنرا

نئجه دئییم،
سندن سوْنرا نه‌لر گلدی باشیما،
نه‌لر چیْخدی قارشیما؟
سؤروشما،
سؤروشما،
سؤووش یادلار کیمی.
یوْخسا،
اریییرسن قار کیمی،
آلینیمین، سندن سوْنرا-
اوْخونان-
یازیسیندان.

گئجه

بلی،
هئچ اوْلماسا یوْز دفعه-
اؤز آنام‌دان ائشیتمیشم بو مثلی،
کی:
- اوْلومدن قوْرخمایان داغلاردیر آنجاق،
اینانمیرسان بیرباخ،
گؤر نئجه
بوْیا قاچیریر،
تیتره‌ییر
و
بؤدره‌ییر گئجه
دان یئری سؤکولونجه.

نه اوْلسون کی اوْزاقدایام

سیلینمه‌ییب آللریمدن آللری‌نین ایزی هله،
اوْتوتمایِیب گؤرکمینی اوْرگیمین گؤزو هله،
هاردایامسا من سنین‌له یاشاییرام دوْزو هله،
نه اوْلسون کی اوْزاقدایام.

اوْزاقلارا گلمیشم کی درین‌لردن باخام سنه،
چایلار کیمی جوْشقونلاشیب، داها داشقین آخام سنه،
دؤنوب سئوگی بوْلودونا اوْرگیمی سیْخام سنه،
نه اوْلسون کی اوْزاقدایام .

هارالارا واریرامسا، اوْرالاردا یئرین اوْلور،
محبّتین ساحیللری اوْزاندیقجا درین اوْلور،
بعضاً وصلین آرزولاری اؤزوندن‌ده شیرین اوْلور،
نه اوْلسون کی اوْزاقدایام.

آل گوْنشین سسی گلیر

اوتانمادان،
قیْزارمادان،
ان بزکلی توْملجلرله،
قارانلیغی-
بئینیمیزه-
بو هوْپدورماق ایسته‌ینلر،
بیلیرلرمی
گؤره‌سن؟
کی،
شئهلَنمیش هوْرگولرین،
چاتلاغیندان-
آل گوْنشین سسی گلیر؟!

یئریمک ایسته‌ییرم

یا منیمله-

آل- آله وئر قوْشا گئدک بویوْلو؛

یا دالی دوْر،

اؤزوم گئدیم،

آرتیق منی یوْباتما!

یوْلا سالیب، آرخامجا سوْ چیله‌میرسن، چیله‌مه!

ساغلیغیما اگر دوْعا ائله‌میرسن، ائله‌مه!

اینصاف‌ایله، گل یوْلوما کسسک آتما، داش آتما!

من بیر یئرده دایانماقدان یوْرولموشام،

یئریمَک ایسته‌ییرم،

گؤنو گؤندن ایره‌لی‌یه،

یوْرومک ایسته‌ییرم.

چالالاردا، چوْققورلاردا،

ایلَنمَکدن قوْرخورام.

ذیروه‌لرده من قار کیمی،

آریمَک ایسته‌ییرم.

یئریمَک ایسته‌ییرم؛

یئریمک ایسته‌ییرم.

منه اینان

منه اینان،

گۆنش کیمی، آی کیمی.

منی دوْشوْن،

بوْلاق کیمی، چای کیمی.

اینان سئوگیلیم،

اینان!

ایش ایشدن -

سوْووشمادان،

دوْشون ای گؤلوم،

دوْشون!

عؤمرومؤزون-

اؤفوقونده

قارانلیق قوْووشمادان.

TABRIZ

اینسان چیٔغیریر

کیمـــی آغــی دئییــر قــان‌یاش گــؤزونده،
کیمـــی بؤلبــول کیمـــی زنگــوله ووُرور.
بـؤیــوک بیــر قفـــس‌دیــر دؤنیـــا اؤزوده،
اوْدورکـــی، داریخیـــر اینســـان چیٔغیــریر.

هامـــی‌نیـــن قلبینـــده اوُمـود، ایضطیـراب،
هئـچ کیمیـــن صاباحـــدان خبری یوْخدور.
حیات آمانسیـــزدیــر، دؤنیـــا بد حســاب،
اوُدوزان سایسیـــزدیر، آلـدانان چــوْخـدور.

مین- مین سوُلطان‌لاری، مین- میـن شاه‌لاری،
دؤنیـــا تاج‌سیـــز قوْیوب تاخت‌سیز قوْیوبدور.
ائـه، نه گــؤزللـــری، نئجـــه ماهــلاری،
طالئع‌سیـــز قوْیوبدور، باخت‌سیـــز قوْیوبدور.

چــوْخ اوْلوب دؤنیـــانی دؤرد آللـــی توُتان،
دؤنیـــادان کـــام آلان اوْلمـــاییب هئچ واخ،
دؤنیا هئـــچ‌دیر،- دئیـــه، داشینـــی آتان-
اوْلــو داهــی‌لــرســه، باج آلیب آنجــاق.